

Regeling van de Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap van 23 februari 2009, nr. HO&S/BS/104932, tot wijziging van de Regeling nadere vooropleidingseisen hoger onderwijs 2007 in verband met vervanging van de bijlagen

De Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,

Mede namens de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit;

Gelet op artikel 7.25, eerste, tweede en vierde lid, van de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek;

Besluit:

ARTIKEL I

De bij de Regeling nadere vooropleidingseisen behorende bijlagen A tot en met D worden vervangen door de bij deze regeling behorende bijlagen A tot en met D.

ARTIKEL II

1. Deze regeling treedt in werking met ingang van de tweede dag na de dagtekening van de Staatscourant waarin zij wordt geplaatst, met uitzondering van de nadere vooropleidingseisen van de opleiding B Biotechnologie.
2. De nadere vooropleidingseisen van de opleiding B Biotechnologie treden voor zover het betreft de opleiding met havo als vooropleiding in werking op 1 september 2011, en voor zover het betreft de opleiding met vwo als vooropleiding op 1 september 2012.

Deze regeling zal met de toelichting en bijlagen in de Staatscourant worden geplaatst.

*De Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,
R.H.A. Plasterk.*

BIJLAGE A BEHORENDE BIJ ARTIKEL 2, EERSTE LID, VAN DE REGELING NADERE VOOROPLEIDINGSEISEN HOGER ONDERWIJS 2007

Eisen voor opleidingen van het wetenschappelijk onderwijs, bij de VO-profielen zoals die tot 1 augustus 2007 werden aangeboden

- In deze bijlage wordt verstaan onder:
 - NT: profiel natuur en techniek
 - NG: profiel natuur en gezondheid
 - EM: profiel economie en maatschappij
 - CM: profiel cultuur en maatschappij
 - Bi: biologie
 - bi1: biologie 1
 - bi12: biologie 1,2
 - du12: Duits 1,2
 - ec1: economie 1
 - ec12: economie 1,2
 - fa12: Frans 1,2
 - gr: Grieks
 - la: Latijn
 - na1: natuurkunde 1
 - na12: natuurkunde 1,2
 - sk: scheikunde
 - sk1: scheikunde 1
 - sk12: scheikunde 1,2
 - wa12: wiskunde A 1,2
 - wb1: wiskunde B 1
 - wb12: wiskunde B 1,2
 - 2^emvt12: tweede moderne 'vreemde' taal 1,2
 - Ad: Associate degree
- Verklaring van de in deze bijlage gebruikte symbolen:
 - *: dit profiel geeft toegang tot de betreffende opleiding
 - #: dit profiel geeft geen toegang tot de betreffende opleiding

Economie

Nr	Opleidingen	NT	NG	EM	CM
1.	B Accountancy en Controlling	ec1	ec1	*	ec1+ (wa12 of wb1)
2.	B Actuariële wetenschappen	*	*	wb1	wb1
3.	B Algemene economie (naam wijzigt per 1-9-2009 in 'Economie en Bedrijfseconomie')	ec1	ec1	*	ec1+ (wa12 of wb1)
4.	B Bedrijfseconomie	ec1	ec1	*	ec1+ (wa12 of wb1)
5.	B Bedrijfskunde	ec1	ec1	*	ec1+ (wa12 of wb1)
6.	B Bedrijfswetenschappen (naam wijzigt per 1-9-2009 in 'Bedrijfskunde')	ec1	ec1	*	ec1+ (wa12 of wb1)
7.	B Business administration/Bedrijfskunde (naam wijzigt per 1-9-2009 in 'Bedrijfskunde')	*	*	*	wa12 of wb1
8.	B Business Studies (naam wijzigt per 1-9-2009 in 'International Business Administration')	ec1	ec1	*	ec1+ (wa12 of wb1)
9.	B Econometrics (naam wijzigt per 1-9-2009 in 'Econometrie en Operationele Research')	*	*	wb1	wb1
10.	B Econometrics and Operations Research (naam wijzigt per 1-9-2009 in 'Econometrie en Operationele Research')	*	*	wb1	wb1
11.	B Econometrie en Besliskunde (naam wijzigt per 1-9-2009 in 'Econometrie en Operationele Research')	*	*	wb1	wb1
12.	B Econometrie en Operationele research	*	*	wb1	wb1
13.	B Economics (naam wijzigt per 1-9-2009 in 'Economie en Bedrijfseconomie')	ec1	ec1	*	ec1+ (wa12 of wb1)

Nr	Opleidingen	NT	NG	EM	CM
14.	B Economie	ec1	ec1	*	ec1+ (wa12 of wb1)
15.	B Economie en Bedrijfseconomie	*	*	*	wa12 of wb1
16.	B Economie en Bedrijfskunde	*	*	*	wa12 of wb1
17.	B Economie en Informatica	ec1	ec1	*	ec1+ (wa12 of wb1)
18.	B Economie en Management (naam wijzigt per 1-9-2009 in 'Bedrijfseconomie')	ec1	ec1	*	ec1+ (wa12 of wb1)
19.	B Fiscale economie	ec1	ec1	*	ec1+ (wa12 of wb1)
20.	B International Business	ec1	ec1	*	ec1+ (wa12 of wb1)
21.	B International Business Administration	*	*	*	wa12 of wb1
22.	B International Economics and Business (naam wijzigt per 1-9-2009 in 'Economie en Bedrijfseconomie')	ec1	ec1	*	ec1+ (wa12 of wb1)
23.	B International Economics and Finance (naam wijzigt per 1-9-2009 in 'Economie')	ec1	ec1	*	ec1+ (wa12 of wb1)
24.	B Technologie Management	ec1	ec1	*	ec1+ (wa12 of wb1)

Gedrag en Maatschappij

Nr	Opleidingen	NT	NG	EM	CM
1.	B Algemene Sociale Wetenschappen	*	*	*	*
2.	B Bachelor University College Maastricht (einde instroom per 1-9-2009)	*	*	*	*
3.	B Bestuur en Organisatie	*	*	*	*
4.	B Bestuurskunde	*	*	*	*
5.	B Communicatiewetenschap	*	*	*	*
6.	B Criminologie	*	*	*	*
7.	B Culturele Antropologie en Ontwikkelingssociologie	*	*	*	*
8.	B Culturele Antropologie en Ontwikkelingsstudies (naam wijzigt per 1-9-2009 in 'Culturele Antropologie en Ontwikkelingssociologie')	*	*	*	*
9.	B Culturele Antropologie en Sociologie der Niet-Westerse Samenlevingen (naam wijzigt per 1-9-2009 in 'Culturele Antropologie en Ontwikkelingssociologie')	*	*	*	*
10.	B European Studies (einde instroom per 1-9-2009)	*	*	*	*
11.	B Gedrag en Samenleving (naam wijzigt per 1-9-2009 in 'Algemene Sociale Wetenschappen')	*	*	*	*
12.	B Milieu-maatschappij-wetenschappen	*	*	*	*
13.	B Onderwijskunde	*	*	*	*
14.	B Organisatiewetenschappen (naam wijzigt per 1-9-2009 in 'Bestuurs- en Organisatiewetenschap')	*	*	*	*
15.	B Pedagogische Wetenschappen	*	*	*	*
16.	B Personeelwetenschappen (naam wijzigt per 1-9-2009 in 'Bestuurs- en Organisatiewetenschap')	*	*	*	*
17.	B Planologie	*	*	*	*
18.	B Politologie	*	*	*	*
19.	B Psychologie	*	*	*	*
20.	B Sociaal-Culturele Wetenschappen	*	*	*	*
21.	B Sociale Geografie	*	*	*	*
22.	B Sociale Geografie en Planologie	*	*	*	*
23.	B Sociologie	*	*	*	*
24.	B Technische Planologie	*	*	*	*
25.	B Vrijtijdwetenschappen (einde instroom per 1-9-2009)	*	*	*	*

Gezondheidszorg

Nr	Opleidingen	NT	NG	EM	CM
1.	B Algemene Gezondheidswetenschappen (einde instroom per 1-9-2009)	*	*	*	*
2.	B Bewegingswetenschappen	*	*	wb1+na1+sk1	wb1+na1+sk1
3.	B Biomedische Wetenschappen	bi12	*	#	#
4.	Diergeneeskunde	bi12	*	#	#
5.	B European Public Health	*	*	*	*
6.	Geneeskunde	bi12	*	#	#
7.	B Geneeskunde	bi12	*	#	#
8.	B Gezondheid en Leven	bi1	*	bi1 +sk1	#
9.	B Gezondheidswetenschappen	*	*	*	*
10.	B Klinische technologie	bi1	*	#	#
11.	B Medische Informatiekunde	*	*	wb1 + na1	wb1 + na1
12.	B Tandheelkunde	bi12	*	#	#

Landbouw en Natuurlijke omgeving

Nr	Opleidingen	NT	NG	EM	CM
1.	B Agrotechnologie	*	*	wb1+na1+sk1	wb1+na1+sk1
2.	B Bedrijfs- en Consumentenwetenschappen	ec1	ec1	*	(wa12 of wb1) + ec1
3.	B Biologie	bi12	*	#	#
4.	B Biotechnologie	*	*	wb1+na1+sk1	wb1+na1+sk1
5.	B Bodem, Water en Atmosfeer	*	*	wb1+na1+sk1	wb1+na1+sk1
6.	B Bos- en Natuurbeheer	*	*	*	wa12+(ak of bi12)
7.	B Dierwetenschappen	*	*	wb1+na1+sk1	wb1+na1+sk1
8.	B Economie en Beleid	ec1	ec1	*	(wa12 of wb1) + ec1
9.	B Gezondheid en Maatschappij	*	*	*	wa12 of wb1
10.	B Internationaal Land- en Waterbeheer	*	*	na1 of sk1 of bi12	wa12 + (bi12 of na1 of sk1)
11.	B Internationale Ontwikkelingsstudies	*	*	*	wa12 of wb1
12.	B Landschapsarchitectuur en Ruimtelijke Planning	*	*	*	wa12 + (ak of bi12)
13.	B Levensmiddelentechnologie	*	*	wb1+na1+sk1	wb1+na1+sk1
14.	B Milieukunde	*	*	wb1+na1+sk1	wb1+na1+sk1
15.	B Moleculaire Levenswetenschappen	*	*	wb1+na1+sk1	wb1+na1+sk1
16.	B Plantenwetenschappen	*	*	wb1+na1+sk1	wb1+na1+sk1
17.	B Toegepaste Communicatiewetenschap	*	*	*	wa12 of wb1
18.	B Voeding en Gezondheid	*	*	wb1+sk1	wb1 +sk1

Natuur

Nr	Opleidingen	NT	NG	EM	CM
1.	B Aarde en economie	*	*	*	wa12 of wb1
2.	B Aardwetenschappen	*	*	wb1+na1+sk1	wb1+na1+sk1
3.	B Algemene Natuurwetenschappen	*	*	wb1+ (na1 of sk1)	wb1+ (na1 of sk1)
4.	B Bedrijfswiskunde en Informatica	*	*	wb1	#
5.	B Beta-gamma	*	*	wb1+na1+sk1	wb1+na1+sk1
6.	B Bio-exact	bi12	*	#	#
7.	B Biofarmaceutische Wetenschappen (naam wijzigt per 1-9-2009 in 'Farmaceutische wetenschappen')	*	*	wb1+bi1+sk1	wb1+bi1+sk1
8.	B Biologie	bi12	*	#	#
9.	B Farmaceutische Wetenschappen	*	*	wb1+na1+sk1	wb1+na1+sk1
10.	B Farmacie	*	*	wb1+na1+sk1	wb1+na1+sk1
11.	B Informatica ¹	*	wb12	wb12	wb12
12.	B Informatica/Kennistechnologie/ICT (naam wijzigt per 1-9-2009 in 'Kennistechnologie')	*	*	wb12	wb12
13.	B Informatie, Multimedia en Management (naam wijzigt per 1-9-2009 in 'Informatiekunde')	*	*	*	wa12 of wb1

Nr	Opleidingen	NT	NG	EM	CM
14.	B Informatiekunde	*	*	*	wa12 of wb1
15.	B Kunstmatige Intelligentie	*	*	*	wa12 of wb1
16.	B Life Science and Technology	*	*	wb1+na1+sk1	wb1+na1+sk1
17.	B Medische Natuurwetenschappen	*	*	wb1+na1+sk1	wb1+na1+sk1
18.	B Milieu-natuurwetenschappen	*	*	wb1+na1+sk1	wb1+na1+sk1
19.	B Moleculaire Levenswetenschappen	*	*	wb1+na1+sk1	wb1+na1+sk1
20.	B Molecular Science and Technology	*	*	wb1+na1+sk1	wb1+na1+sk1
21.	B Natuur- en Sterrenkunde ¹	*	wb12	wb12+na12	wb12+na12
22.	B Natuurkunde Rijksuniversiteit Groningen Universiteit Leiden	* *	wb12 wb12	wb12 +na12 wb12+na1	wb12 +na12 wb12+na1
23.	B Natuurwetenschappen Radboud Universiteit Nijmegen Universiteit van Amsterdam	* *	* *	wb1+sk1+na1 wb12+na12	wb1+sk1+na1 wb12+na12
24.	B Psychobiologie	bi12	*	#	#
25.	B Scheikunde	*	*	wb1+na1+sk1	wb1+na1+sk1
26.	B Sterrenkunde Universiteit Leiden Rijksuniversiteit Groningen	* *	wb12 wb12	wb12+ na12 wb12+na1	wb12+ na12 wb12+na1
27.	B Wiskunde ¹	*	wb12	wb12	wb12

¹ Voor deze opleidingen geldt dat de instelling aan de student met het profiel NG de gelegenheid kan geven om aan de eis 'wb12' uiterlijk bij afronding van de propedeutische fase te voldoen.

Recht

Nr	Opleidingen	NT	NG	EM	CM
1.	B Bestuurskunde	*	*	*	*
2.	B European Law School	*	*	*	*
3.	B Fiscaal recht	*	*	*	*
4.	B Internationaal en Europees Recht	*	*	*	*
5.	B Law in Europe (naam wijzigt per 1-9-2009 in 'European Law School')	*	*	*	*
6.	B Nederlands Recht (naam wijzigt per 1-9-2009 in 'Rechtsgeleerdheid')	*	*	*	*
7.	B Notarieel Recht	*	*	*	*
8.	B Recht en Bestuur	*	*	*	*
9.	B Recht en ICT	*	*	*	*
10.	B Recht en Management	*	*	*	*
11.	B Rechtsgeleerdheid	*	*	*	*

Taal en Cultuur

Nr	Opleidingen	NT	NG	EM	CM
1.	B Algemene Cultuurwetenschappen	*	*	*	*
2.	B American Studies	*	*	*	*
3.	B Arabische, Nieuwperzische en Turkse Talen en Culturen	*	*	*	*
4.	B Arabische Taal en Cultuur	*	*	*	*
5.	B Archeologie	*	*	*	*
6.	B Archeologie en Prehistorie	*	*	*	*
7.	B Communicatie- en Informatiewetenschappen	*	*	*	*
8.	B Cultuurwetenschappen	*	*	*	*
9.	B Documentaire Informatiewetenschap	*	*	*	*
10.	B Duitse Taal en Cultuur	*	*	*	*
11.	B Egyptische Taal en Cultuur	*	*	*	*
12.	B Engelse Taal en Cultuur	*	*	*	*
13.	B Europese Studies	*	*	*	*
14.	B Finoegrise Talen en Culturen	*	*	*	*
15.	B Franse Taal en Cultuur	*	*	*	*
16.	B Friese Taal en Cultuur	*	*	*	*
17.	B Geschiedenis	*	*	*	*
18.	B Godgeleerdheid	*	*	*	*
19.	B Godsdienstwetenschap	*	*	*	*

Nr	Opleidingen	NT	NG	EM	CM
20.	B Griekse en Latijnse Taal en Cultuur	la of gr	la of gr	la of gr	la of gr
21.	B Hebreeuwse en Aramese Talen en Culturen	*	*	*	*
22.	B Hebreeuwse Taal en Cultuur	*	*	*	*
23.	B Internationale betrekkingen en internationale organisatie	*	*	*	*
24.	B Islamitische Theologie	*	*	*	*
25.	B Italiaanse Taal en Cultuur	*	*	*	*
26.	B Keltische Talen en cultuur	*	*	*	*
27.	B Kunsten, Cultuur en Media	*	*	*	*
28.	B Kunstgeschiedenis	*	*	*	*
29.	B Latijnse Taal en Cultuur	*	*	*	*
30.	B Liberal Arts en Sciences	*	*	*	*
31.	B Literatuurwetenschap	*	*	*	*
32.	B Media en Cultuur	*	*	*	*
33.	B Muziekwetenschap	*	*	*	*
34.	B Nederlandkunde/Dutch studies	*	*	*	*
35.	B Nederlandse Taal en Cultuur	*	*	*	*
36.	B Nieuwgriekse Taal en Cultuur	*	*	*	*
37.	B Oudheidkunde	*	*	*	*
38.	B Portugese Taal en Cultuur	*	*	*	*
39.	B Religie en Levensbeschouwing	*	*	*	*
40.	B Religiestudies	*	*	*	*
41.	B Roemeense Taal en Cultuur	*	*	*	*
42.	B Romaanse Talen en Culturen	*	*	*	*
43.	B Ruslandkunde	*	*	*	*
44.	B Scandinavische Talen en Culturen	*	*	*	*
45.	B Slavische Talen en Culturen	*	*	*	*
46.	B Spaanse Taal en Cultuur	*	*	*	*
47.	B Taal en Cultuurstudies	*	*	*	*
48.	B Talen en Culturen van Afrika	*	*	*	*
49.	B Talen en Culturen van China	*	*	*	*
50.	B Talen en Culturen van het Midden Oosten	*	*	*	*
51.	B Talen en Culturen van India en Tibet	*	*	*	*
52.	B Talen en Culturen van Japan	*	*	*	*
53.	B Talen en Culturen van Korea	*	*	*	*
54.	B Talen en Culturen van Latijns Amerika/Spaans	*	*	*	*
55.	B Talen en Culturen van Mesopotamië en Anatolië	*	*	*	*
56.	B Talen en Culturen van Zuidoost-Azië en Oceanië	*	*	*	*
57.	B Taalwetenschap	*	*	*	*
58.	B Theater- Film en Televisiewetenschap	*	*	*	*
59.	B Theaterwetenschap	*	*	*	*
60.	B Theologie	*	*	*	*
61.	B Vergelijkende Indo-Europese Taalwetenschap	*	*	*	*
62.	B Wereldgodsdiensten	*	*	*	*
63.	B Wijsbegeerte	*	*	*	*
64.	B Wijsbegeerte van een bepaald wetenschapsgebied	*	*	*	*

Techniek

Nr	Opleidingen	NT	NG ¹	EM	CM
1.	B Technische Wetenschappen	*	wb12	wb12+na1+sk1	wb12+na1+sk1
2.	B Bedrijfsinformatietechnologie	*	wb12	wb12	wb12
3.	B Biomedische technologie	*	*	wb12+na1	wb12+na1
4.	B Bouwkunde	*	wb12	wb12+na1	wb12+na1
5.	B Civiele Techniek ²	*	wb12	wb12+na12	wb12+na12
6.	B Elektrotechniek	*	wb12	wb12+na12	wb12+na12
7.	B Industrial design (naam wijzigt per 1-9-2009 in 'Industrieel Ontwerpen')	*	wb12	wb12+na12	wb12+na12
8.	B Industrieel Ontwerpen	*	wb12	wb12+na12	wb12+na12
9.	B Life Science & Technology	*	*	wb1+na1+sk1	wb1+na1+sk1
10.	B Luchtvaart- en Ruimtevaarttechniek	*	wb12	wb12+na12	wb12+na12

Nr	Opleidingen	NT	NG ¹	EM	CM
11.	B Maritieme Techniek	*	wb12	wb12+na12	wb12+na12
12.	B Scheikundige Technologie	*	wb12	wb12+na1+sk1	wb12+na1+sk1
13.	B Scheikundige Technologie en Bioprocestechnologie	*	wb12	wb12+na12	wb12+na12
14.	B Sustainable Molecular Science and Technology	*	*	wb1+na1+sk1	wb1+na1+sk1
15.	B Technische Aardwetenschappen	*	wb12	wb12+na12	wb12+na12
16.	B Technische Bedrijfskunde	*	*	wb1+na1	wb1+na1
17.	B Technische Bestuurskunde	*	wb12	wb12+na12	wb12+na12
18.	B Technische Informatica	*	wb12	wb12	wb12
19.	B Technische Innovatiewetenschappen	*	*	wb1+na1	wb1+na1
20.	B Technische Natuurkunde	*	wb12	wb12+na12	wb12+na12
21.	B Technische Wiskunde	*	wb12	wb12	wb12
22.	B Telematica	*	wb12	wb12	wb12
23.	B Werktuigbouwkunde ²	*	wb12	wb12+na12	wb12+na12

¹ Voor alle betrokken opleidingen geldt dat de instelling aan de student met het profiel NG de gelegenheid kan geven om aan de eis 'wb12' uiterlijk bij afronding van de propedeutische fase te voldoen.

² Voor deze opleidingen geldt dat de instelling aan de student met het profiel EM of CM de gelegenheid kan geven om aan de eisen 'na12' en 'wb12' uiterlijk bij afronding van de propedeutische fase te voldoen.

BIJLAGE B BEHORENDE BIJ ARTIKEL 2, DERDE LID, VAN DE REGELING NADERE VOOROPLEIDINGSEISEN HOGER ONDERWIJS 2007

Eisen voor opleidingen van het hoger beroepsonderwijs, bij de VO-profielen zoals die tot 1 augustus 2007 werden aangeboden

- In deze bijlage wordt verstaan onder:
 - NT: profiel natuur en techniek
 - NG: profiel natuur en gezondheid
 - EM: profiel economie en maatschappij
 - CM: profiel cultuur en maatschappij
 - bi: biologie
 - bi1: biologie 1
 - bi12: biologie 1,2
 - du12: Duits 1,2
 - ec1: economie 1
 - ec12: economie 1,2
 - fa12: Frans 1,2
 - gr: Grieks
 - la: Latijn
 - na1: natuurkunde 1
 - na12: natuurkunde 1,2
 - sk: scheikunde
 - sk1: scheikunde 1
 - sk12: scheikunde 1,2
 - wa12: wiskunde A 1,2
 - wb1: wiskunde B 1
 - wb12: wiskunde B 1,2
 - 2^emvt12: tweede moderne 'vreemde' taal 1,2
 - Ad: Associate degree
- Verklaring van de in deze bijlage gebruikte symbolen:
 - *: dit profiel geeft toegang tot de betreffende opleiding
 - #: dit profiel geeft geen toegang tot de betreffende opleiding

1. Instroom met HAVO diploma

Economie (instroom met havo-diploma)

Nr	Opleiding	NT	NG	EM	CM
1.	B Accountancy ³	ec1	ec1	*	wa12 of wb1
2.	B Bedrijfseconomie	ec1	ec1	*	wa12 of wb1
3.	B Bedrijfskundige Informatica ³	*	*	*	*
4.	B Bestuurskunde/overheidsmanagement	ec1	ec1	*	*
5.	B Business Administration in Hotel Management ¹	2 ^e mvt12	2 ^e mvt12	2 ^e mvt12	*
6.	B Commercieel Management	*	*	*	*
7.	B Commerciële Economie ³	ec1	ec1	*	*
8.	B Communicatie ³	*	*	*	*
9.	B Communicatiesystemen	*	*	*	*
10.	B Facility Management ³	ec1	ec1	*	*
11.	B Financial Services Management	ec1	ec1	*	wa12 of wb1
12.	B Fiscale Economie ³	ec1	ec1	*	wa12 of wb1
13.	B Food And Business	*	*	*	*
14.	B Functiegerichte Bachelor in Toerisme en Recreatie ³	ec1 +2 ^e mvt	ec1 +2 ^e mvt	*	*
15.	B Hbo-Rechten	*	*	*	*
16.	B Hogere Europese Beroepenopleiding	2 ^e mvt12	2 ^e mvt12	2 ^e mvt12	*
17.	B Hogere Juridische opleiding	*	*	*	*
18.	B Hoger Hotelonderwijs ¹	2 ^e mvt12	2 ^e mvt12	2 ^e mvt12	*
19.	B Hoger Toeristisch en Recreatief Onderwijs	ec1+ 2 ^e mvt12	ec1 +2 ^e mvt12	*	*
20.	B Informatiedienstverlening en -management ³	*	*	*	*
21.	B Informationmanagement	*	*	*	*
22.	B Information Security Management	*	*	*	*
23.	B Integrale Veiligheid	*	*	*	*
24.	B Integrale Veiligheidskunde	ec1	ec1	*	*

Nr	Opleiding	NT	NG	EM	CM
25.	B International Business and Languages	ec1	ec1	*	*
26.	B International Business and Management Studies	ec1 of 2 ^e mvt12	ec1 of 2 ^e mvt12	*	*
27.	B Journalistiek	*	*	*	*
28.	B Kunst en Economie	*	*	*	*
29.	B Logistiek en Economie	ec1	ec1	*	*
30.	B Management, Economie en Recht, opleiding voor ³	ec1	ec1	*	*
31.	B Media and Entertainment Management	*	*	*	*
32.	B Media, Informatie en Communicatie	ec1	ec1	*	*
33.	B Office Management	2 ^e mvt12	2 ^e mvt12	2 ^e mvt12	*
34.	B Oriëntaalse Talen en Communicatie	*	*	*	*
35.	B People & Business management	*	*	*	*
36.	B Small Business & Retail Management ³	ec1	ec1	*	*
37.	B Sport, Management en Ondernemen ⁴	*	*	*	*
38.	B Trade Management Azië	ec1	ec1	*	*
39.	B Vastgoed en Makelaardij	ec1	ec1	*	*
40.	B Vertaalacademie	2 ^e mvt12 ²	2 ^e mvt12 ²	2 ^e mvt12 ²	*
41.	B Vrijtijdsmanagement ³	ec1+ 2 ^e mvt12	ec1+ 2 ^e mvt12	*	*

¹ Voor deze opleiding gelden aanvullende eisen ex artikel 7.26 van de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek.

² Frans of Duits verplicht indien deze taal wordt gekozen.

³ Aan deze opleiding is bij ten minste één instelling een Ad verbonden.

⁴ Voor deze opleiding is regelgeving in voorbereiding op grond waarvan per 1-9-2009 aanvullende eisen ex artikel 7.26 van de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek zullen kunnen gelden.

Gedrag en maatschappij (instroom met havo-diploma)

Nr	Opleiding	NT	NG	EM	CM
1.	B Creatieve Therapie ¹	*	*	*	*
2.	B Culturele en Maatschappelijke Vorming	*	*	*	*
3.	B Godsdienst-pastoraal werk	*	*	*	*
4.	B Imam/Islamitisch geestelijk werker	*	*	*	*
5.	B Integrale Veiligheidskunde	ec1	ec1	*	*
6.	B Maatschappelijk werk en dienstverlening	*	*	*	*
7.	B Pedagogiek	*	*	*	*
8.	B Personeel en Arbeid ³	*	*	*	*
9.	B Sociaal-Juridische Dienstverlening	*	*	*	*
10.	B Sociaal Pedagogische Hulpverlening	*	*	*	*
11.	B Social work	*	*	*	*
12.	B Sport en Bewegen ¹	*	*	*	*
13.	B Sport en Bewegingseducatie	*	*	*	*
14.	B Toegepaste psychologie	*	*	*	*

¹ Voor deze opleiding gelden aanvullende eisen ex artikel 7.26 van de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek.

³ Aan deze opleiding is bij ten minste één instelling een Ad verbonden.

Gezondheidszorg (instroom met havo-diploma)

Nr	Opleiding	NT	NG	EM	CM
1.	B Audiologie	*	*	*	*
2.	B Bewegingsagogie/Psychomotorische Therapie, Opleiding ¹	*	*	*	*
3.	B Ergotherapie, opleiding voor	*	*	*	*
4.	B Farmakunde	*	*	*	*
5.	B Fysiotherapeut, opleiding tot	*	*	*	*
6.	B Huidtherapie	*	*	*	*
7.	B Kunstzinnige Therapie	*	*	*	*
8.	B Logopedie, opleiding voor ¹	*	*	*	*
9.	B Management in de zorg ^{1,3}	*	*	*	*
10.	B Medische Beeldvormende en Radiotherapeutische Technieken	*	*	*	*
11.	B Mondzorgkunde, opleiding	*	*	*	*
12.	B Oefentherapie Cesar	*	*	*	*

Nr	Opleiding	NT	NG	EM	CM
13.	B Oefentherapeut Mensendieck, opleiding tot	*	*	*	*
14.	B Optometrie	*	*	*	*
15.	B Orthoptie	*	*	*	*
16.	B Podotherapie, opleiding	*	*	*	*
17.	B Sport, Gezondheid en Management ³	*	*	*	*
18.	B Verloskunde ⁴	bi12	*	bi12 +sk1	bi12 +sk1
19.	B Verpleegkundige, opleiding tot ³	*	*	*	*
20.	B Verpleegkundige in de Maatschappelijke Gezondheidszorg, opleiding tot ¹	*	*	*	*
21.	B Voeding en Diëtetiek	*	*	*	*

¹ Voor deze opleiding gelden aanvullende eisen ex art 7.26 van de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek.

³ Aan deze opleiding is bij ten minste één instelling een Ad verbonden.

⁴ Voor deze opleiding is regelgeving in voorbereiding op grond waarvan per 1-9-2009 aanvullende eisen ex artikel 7.26 van de wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek zullen kunnen gelden.

Landbouw en natuurlijke omgeving (instroom met havo-diploma)

Nr	Opleiding	NT	NG	EM	CM
1.	B Accountancy en Agribusiness	*	*	*	wa12 of wb1
2.	B Bedrijfskunde en Agribusiness ³	*	*	*	wa12 of wb1
3.	B Biotechnologie – eisen geldend tot 1-9-2011 – eisen geldend vanaf 1-9-2011	* *	* wb12	# #	# #
4.	B Bos- en Natuurbeheer	*	*	*	wa12 of wb1
5.	B Dier- en Veehouderij ³	*	*	sk	#
6.	B Diermanagement	*	*	bi	#
7.	B Educatie en Kennismanagement groene sector ^{2,3}	*	*	*	*
8.	B Food design and Innovation	*	*	*	*
9.	B Kust- en Zeemanagement	*	*	*	wa12
10.	B Laboratoriumtechniek	*	*	#	#
11.	B Land-, en Watermanagement	*	*	sk	#
12.	B Milieukunde ³	*	*	sk	#
13.	B Plattelandsvernieuwing	*	*	*	*
14.	B Tropische Landbouw	*	*	sk	#
15.	B Tuinbouw en Akkerbouw ³	*	*	sk	#
16.	B Tuin- en Landschapsinrichting	*	*	*	wa12 of wb1
17.	B Voedingsmiddelentechnologie	*	*	sk+wb1	#

² Opleiding tot leraar VO van de tweede graad.

³ Aan deze opleiding is bij ten minste één instelling een Ad verbonden.

Onderwijs (instroom met havo-diploma)

Nr	Opleiding	NT	NG	EM	CM
1.	B Aardrijkskunde ²	*	*	*	*
2.	B Algemene Economie ²	ec1	ec1	*	*
3.	B Basisonderwijs, opleiding tot leraar	*	*	*	*
4.	B Beeldende kunst en vormgeving, docent ¹	*	*	*	*
5.	B Bedrijfseconomie ²	ec1	ec1	*	*
6.	B Biologie ²	*	*	bi	bi
7.	B Bouwkunde ²	*	*	wb1	wb1
8.	B Bouwtechniek ²	*	*	wb1	wb1
9.	B Consumptieve techniek ²	*	*	*	*
10.	B Dans, docent ¹	*	*	*	*
11.	B Drama, docent ¹	*	*	*	*
12.	B Duits ²	du12	du12	du12	du12
13.	B Elektrotechniek ²	*	*	wb1	wb1
14.	B Engels ²	*	*	*	*
15.	B Frans ²	fa12	fa12	fa12	fa12
16.	B Fries ²	*	*	*	*
17.	B Geschiedenis ²	*	*	*	*
18.	B Gezondheidszorg en welzijn ²	*	*	*	*

Nr	Opleiding	NT	NG	EM	CM
19.	B Godsdienst ²	*	*	*	*
20.	B Grafische techniek ²	*	*	*	*
21.	B Informatie en communicatie technologie, docent ²	*	*	wb1	wb1
22.	B Installatietechniek ²	*	*	wb1	wb1
23.	B Islam-godsdienst ²	*	*	*	*
24.	B Lichamelijke oefening ¹	*	*	*	*
25.	B Maatschappijleer ²	*	*	*	*
26.	B Mechanische techniek ²	*	*	wb1	wb1
27.	B Mens en maatschappij ²	*	*	*	*
28.	B Mime, opleiding tot docentschap ¹	*	*	*	*
29.	B Motorvoertuigetechniek ²	*	*	wb1	wb1
30.	B Muziek, docent ¹	*	*	*	*
31.	B Natuurkunde ²	*	*	#	#
32.	B Nederlands ²	*	*	*	*
33.	B Nederlandse gebarentaal/tolkenopleiding ^{1,2,3}	*	*	*	*
34.	B Omgangskunde ²	*	*	*	*
35.	B Opleidingskunde	*	*	*	*
36.	B Pedagogiek ²	*	*	*	*
37.	B Scheikunde ²	*	*	#	#
38.	B Spaans ²	*	*	*	*
39.	B Techniek ²	*	*	#	#
40.	B Turks ^{1,2}	*	*	*	*
41.	B Verpleegkunde ^{1,2}	*	*	*	*
42.	B Verzorging/huishoudkunde ²	*	*	*	*
43.	B Verzorging/gezondheidskunde ²	*	*	*	*
44.	B Werktuigbouwkunde ²	*	*	wb1	wb1
45.	B Wiskunde ²	*	wb12	wb12	wb12

¹ Voor deze opleiding gelden aanvullende eisen ex art 7.26 van de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek.

² Opleiding tot leraar (VO en/of BVE) van de tweede graad.

³ Aan deze opleiding is bij ten minste één instelling een Ad verbonden.

Taal en cultuur (instroom met havo-diploma)

Nr	Opleiding	NT	NG	EM	CM
1.	B Autonome beeldende kunst ¹	*	*	*	*
2.	B Circus Arts ¹	*	*	*	*
3.	B Dans ¹	*	*	*	*
4.	B Film en televisie	*	*	*	*
5.	B Museologie	*	*	*	*
6.	B Muziek ^{1,3}	*	*	*	*
7.	B Muziektherapie ¹	*	*	*	*
8.	B Theater ¹	*	*	*	*
9.	B Vormgeving ^{1,3}	*	*	*	*

¹ Voor deze opleiding gelden aanvullende eisen ex artikel 7.26 van de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek.

³ Aan deze opleiding is bij ten minste één instelling een Ad verbonden.

Techniek (instroom met havo-diploma)

Nr	Opleiding	NT	NG	EM	CM
1.	B Aot-techniek	*	*	#	#
2.	B Applied science	*	*	#	#
3.	B Aquatische ecotechnologie	*	*	#	#
4.	B Autotechniek	*	*	#	#
5.	B Aviation	*	*	na1	#
6.	B Bedrijfsmanagement MKB	*	*	*	wa12 of wb1
7.	B Bedrijfswiskunde	*	*	wb1	wb1
8.	B Bewegingstechnologie	*	*	*	*
9.	B Bio-informatica	*	*	*	wa12 of wb1 of na1
10.	B Biologie en medisch laboratoriumonderzoek ³	*	*	#	#

Nr	Opleiding	NT	NG	EM	CM
11.	B Biometrie	*	*	wb1	wb1
12.	B Biotechnologie	*	wb12	#	#
13.	B Bouwkunde ³	*	*	#	#
14.	B Bouwmanagement en vastgoed	*	*	*	wa12 of wb1
15.	B Bouwtechnische Bedrijfskunde ³	*	*	#	#
16.	B Built Environment	*	*	#	#
17.	B Business engineering	*	*	#	#
18.	B Business Management	*	*	*	wa12 of wb1
19.	B Chemie	*	*	#	#
20.	B Chemische technologie ³	*	*	#	#
21.	B Civiele techniek ³	*	*	#	#
22.	B Commercieel ingenieur	*	*	*	*
23.	B Communication and multimedia design	*	*	*	*
24.	B Elektrotechniek ³	*	*	#	#
25.	B Embedded Systems Engineering	*	*	#	#
26.	B Engineering, design and innovation	*	*	na1	#
27.	B Forensisch onderzoek	*	*	#	#
28.	B Game architecture and design	*	*	*	*
29.	B Geodesie	*	*	*	#
30.	B Gezondheidszorgtechnologie	*	*	*	#
31.	B Grafimediageotechnologie	*	*	*	*
32.	B Human technology	*	*	*	*
33.	B Hydrografie	*	*	#	#
34.	B Industrieel produkt ontwerpen ³	*	*	#	#
35.	B Industriële automatisering	*	*	#	#
36.	B Informatica	*	*	*	*
37.	B Kunst en techniek ¹	*	*	*	*
38.	B Logistiek en technische vervoerskunde	*	*	wb1 of wa12	(wb1 of wa12) +na1
39.	B Luchtvaarttechnologie	*	*	#	#
40.	B Maritiem officier ¹	*	*	#	#
41.	B Medisch ingenieur	*	*	#	#
42.	B Milieugerichte materiaaltechnologie	*	*	#	#
43.	B Milieukunde ³	*	*	sk	#
44.	B Milieutechnologie	*	*	#	#
45.	B Netwerk infrastructuur design	*	*	*	wb1
46.	B Orthopedische technologie	*	*	#	#
47.	B Ruimtelijke ordening en planologie	*	*	*	wb1+na1
48.	B Scheepsbouwkunde	*	*	#	#
49.	B Stedenbouwkundig Ontwerpen	*	*	*	*
50.	B Technische Bedrijfskunde ³	*	*	*	#
51.	B Technisch commerciële confectiekunde	*	*	*	(wa12 of wb1) + (sk of na1 of ec12)
52.	B Technische commerciële textielkunde	*	*	*	*
53.	B Technische informatica ³	*	*	wb1	wb1
54.	B Technische natuurkunde	*	*	#	#
55.	B Verkeerskunde	*	*	*	wb1+na1
56.	B Werktuigbouwkunde ³	*	*	#	#

¹ Voor deze opleiding gelden aanvullende eisen ex artikel 7.26 van de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek.

³ Aan deze opleiding is bij ten minste één instelling een Ad verbonden.

2. Instroom met VWO-diploma

Economie (instroom met vwo-diploma)

Nr	Opleiding	NT	NG	EM	CM
1.	B Accountancy ³	ec1	ec1	*	ec1
2.	B Bedrijfseconomie	ec1	ec1	*	ec1

Nr	Opleiding	NT	NG	EM	CM
3.	B Bedrijfskundige informatica ³	*	*	*	*
4.	B Bestuurskunde/overheidsmanagement	ec1	ec1	*	ec1
5.	B Business Administration in Hotel Management ¹	2 ^e mvt12	2 ^e mvt12	2 ^e mvt12	*
6.	B Commercieel Management	*	*	*	*
7.	B Commerciële economie ³	ec1	ec1	*	ec1
8.	B Communicatie ³ ec1 eis is vervallen per 01-09-2008	*	*	*	*
9.	B Communicatiesystemen ³ ec eis is vervallen per 01-09-2008	*	*	*	*
10.	B Facility management ³	ec1	ec1	*	ec1
11.	B Financial services management	ec1	ec1	*	ec1
12.	B Fiscale economie ³	ec1	ec1	*	ec1
13.	B Food and Business	*	*	*	*
14.	B Functiegerichte Bachelor in toerisme en recreatie ³	ec1	ec1	*	*
15.	B HBO-rechten	*	*	*	*
16.	B Hogere Europese Beroepenopleiding	2 ^e mvt12	2 ^e mvt12	2 ^e mvt12	*
17.	B Hogere Juridische opleiding	*	*	*	*
18.	B Hoger Hotelonderwijs ¹	2 ^e mvt12	2 ^e mvt12	2 ^e mvt12	*
19.	B Hoger toeristisch en recreatief onderwijs	ec1	ec1	*	*
20.	B Informatiedienstverlening en -Management ³	*	*	*	*
21.	B Informationmanagement	*	*	*	*
22.	B Information Security Management	*	*	*	*
23.	B Integrale veiligheid	*	*	*	*
24.	B Integrale veiligheidskunde	ec1	ec1	*	ec1
25.	B International Business and languages	ec1	ec1	*	ec1
26.	B International Business and managementstudies	ec1 of 2 ^e mvt12	ec1 of 2 ^e mvt12	*	*
27.	B Journalistiek	*	*	*	*
28.	B Kunst en economie	*	*	*	*
29.	B Logistiek en economie	ec1	ec1	*	ec1
30.	B Management, economie en recht, opleiding voor ³	ec1	ec1	*	ec1
31.	B Media and entertainment management	*	*	*	*
32.	B Media, Informatie en Communicatie	ec1	ec1	*	ec1
33.	B Office management	2 ^e mvt12	2 ^e mvt12	2 ^e mvt12	*
34.	B Oriëntaalse talen en communicatie	*	*	*	*
35.	B People and Business Management	*	*	*	*
36.	B Small Business & retail management ³	ec1	ec1	*	ec1
37.	B Sport, management en ondernemen ⁴	*	*	*	*
38.	B Trade management Azië	ec1	ec1	*	ec1
39.	B Vastgoed en makelaardij	ec1	ec1	*	ec1
40.	B Vertaalacademie	2 ^e mvt1 ²	2 ^e mvt1 ²	2 ^e mvt1 ²	*
41.	B Vrijtijdsmanagement ³	ec1	ec1	*	*

¹ Voor deze opleiding gelden aanvullende eisen ex artikel 7.26 van de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek.

² Frans of Duits verplicht indien deze taal wordt gekozen.

³ Aan deze opleiding is bij ten minste één instelling een Ad verbonden.

⁴ Voor deze opleiding is regelgeving in voorbereiding op grond waarvan per 1-9-2009 aanvullende eisen ex artikel 7.26 van de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek zullen kunnen gelden.

Gedrag en maatschappij (instroom met vwo-diploma)

Nr	Opleiding	NT	NG	EM	CM
1.	B Creatieve therapie ¹	*	*	*	*
2.	B Culturele en maatschappelijke vorming	*	*	*	*
3.	B Godsdienst-pastoraal werk	*	*	*	*
4.	B Imam/Islamitisch geestelijk werker	*	*	*	*
5.	B Integrale veiligheidskunde	ec1	ec1	*	ec1
6.	B Maatschappelijke werk en dienstverlening	*	*	*	*
7.	B Pedagogiek	*	*	*	*
8.	B Personeel en arbeid ³	*	*	*	*
9.	B Sociaal-juridische dienstverlening	*	*	*	*
10.	B Sociaal pedagogische hulpverlening	*	*	*	*

Nr	Opleiding	NT	NG	EM	CM
11.	B Social work	*	*	*	*
12.	B Sport en Bewegen ¹	*	*	*	*
13.	B Sport en Bewegingseducatie	*	*	*	*
14.	B Toegepaste psychologie	*	*	*	*

¹Voor deze opleiding gelden aanvullende eisen ex artikel 7.26 van de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek.

³Aan deze opleiding is bij ten minste één instelling een Ad verbonden.

Gezondheidszorg (instroom met vwo-diploma)

Nr	Opleiding	NT	NG	EM	CM
1.	B Audiologie	*	*	*	*
2.	B Bewegingsagogie/psychomotorische therapie, opleiding ¹	*	*	*	*
3.	B Ergotherapie, opleiding voor	*	*	*	*
4.	B Farmakunde	*	*	*	*
5.	B Fysiotherapeut, opleiding tot	*	*	*	*
6.	B Huidtherapie	*	*	*	*
7.	B Kunstzinnige therapie	*	*	*	*
8.	B Logopedie, opleiding voor ¹	*	*	*	*
9.	B Management in de zorg ^{1,3}	*	*	*	*
10.	B Medisch Beeldvormende en radiotherapeutische technieken	*	*	*	*
11.	B Mondzorgkunde, opleiding	*	*	*	*
12.	B Oefentherapie Cesar	*	*	*	*
13.	B Oefentherapie Mensendieck, opleiding tot	*	*	*	*
14.	B Optometrie	*	*	*	*
15.	B Orthoptie	*	*	*	*
16.	B Podotherapie, opleiding	*	*	*	*
17.	B Sport, gezondheid en management ³	*	*	*	*
18.	B Verloskunde ⁴	bi12	*	bi12 + sk1	bi12 + sk1
19.	B Verpleegkundige, opleiding tot ³	*	*	*	*
20.	B Verpleegkundige in de maatschappelijke gezondheidszorg ¹ , opleiding tot	*	*	*	*
21.	B Voeding en diëtetiek	*	*	*	*

¹ Voor deze opleiding gelden aanvullende eisen ex artikel 7.26 van de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek.

³ Aan deze opleiding is bij ten minste één instelling een Ad verbonden.

⁴ Voor deze opleiding is regelgeving in voorbereiding op grond waarvan per 1-9-2009 aanvullende eisen ex artikel 7.26 van de wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek zullen kunnen gelden.

Landbouw en natuurlijke omgeving (instroom met vwo-diploma)

Nr	Opleiding	NT	NG	EM	CM
1.	B Accountancy en agribusiness ³	*	*	*	*
2.	B Bedrijfskunde en agribusiness	*	*	*	*
3.	B Biotechnologie	*	*	#	#
4.	B Bos- en natuurbeheer	*	*	*	*
5.	B Dier- en veehouderij ³	*	*	sk1	#
6.	B Diermanagement	*	*	bi1	#
7.	B Educatie en kennismangement groene sector ^{2,3}	*	*	*	*
8.	B Food design and Innovation	*	*	*	*
9.	B Kust- en zeemanagement	*	*	*	wa12
10.	B Laboratoriumtechniek	*	*	sk1	sk1
11.	B Land- en watermanagement	*	*	sk1	sk1
12.	B Milieukunde ³	*	*	sk1	#
13.	B Plattelandsvernieuwing	*	*	*	*
14.	B Tropische landbouw	*	*	sk1	#
15.	B Tuinbouw en akkerbouw ³	*	*	sk1	#
16.	B Tuin- en landschapsinrichting	*	*	*	*
17.	B Voedingsmiddelentechnologie	*	*	sk1+wb1	#

² Opleiding tot leraar VO van de tweede graad.

³ Aan deze opleiding is bij ten minste één instelling een Ad verbonden.

Onderwijs (instroom met vwo-diploma)

Nr	Opleiding	NT	NG	EM	CM
1.	B Aardrijkskunde ²	*	*	*	*
2.	B Algemene economie ²	ec1	ec1	*	ec1
3.	B Basisonderwijs, opleiding tot leraar	*	*	*	*
4.	B Beeldende kunst en vormgeving, docent ¹	*	*	*	*
5.	B Bedrijfseconomie ²	ec1	ec1	*	ec1
6.	B Biologie ²	*	*	bi12	bi12
7.	B Bouwkunde ²	*	*	*	wa12
8.	B Bouwtechniek ²	*	*	*	wa12
9.	B Consumptieve techniek ²	*	*	*	*
10.	B Dans, docent ¹	*	*	*	*
11.	B Drama, docent ¹	*	*	*	*
12.	B Duits ²	*	*	*	*
13.	B Elektrotechniek ²	*	*	*	wa12
14.	B Engels ²	*	*	*	*
15.	B Frans ²	*	*	*	*
16.	B Fries ²	*	*	*	*
17.	B Geschiedenis ²	*	*	*	*
18.	B Gezondheidszorg en welzijn ²	*	*	*	*
19.	B Godsdienst ²	*	*	*	*
20.	B Grafische techniek ²	*	*	*	*
21.	Infomatie en communicatietechnologie. Docent ²	*	*	*	wa12
22.	B Installatietechniek ²	*	*	*	wa12
23.	B Islam-godsdienst ²	*	*	*	*
24.	B Lichamelijke oefening ¹	*	*	*	*
25.	B Maatschappijleer ²	*	*	*	*
26.	B Mechanische techniek ²	*	*	*	wa12
27.	B Mens en maatschappij ²	*	*	*	*
28.	B Mime, opleiding tot docentschap ¹	*	*	*	*
29.	B Motorvoertuigentechniek ²	*	*	*	wa12
30.	B Muziek, docent ¹	*	*	*	*
31.	B Natuurkunde ²	*	*	na1+sk1	wa12 +na1+sk1
32.	B Nederlands ²	*	*	*	*
33.	B Nederlandse gebarentaal/tolkenopleiding ^{1,3}	*	*	*	*
34.	B Omgangskunde ²	*	*	*	*
35.	B Opleidingskunde	*	*	*	*
36.	B Pedagogiek ²	*	*	*	*
37.	B Scheikunde ²	*	*	na1+sk1	wa12 +na1+sk1
38.	B Spaans ²	*	*	*	*
39.	B Techniek ²	*	*	na1+sk1	wa12 +na1+sk1
40.	B Turks ^{1,2}	*	*	*	*
41.	B Verpleegkunde ^{1,2}	*	*	*	*
42.	B Verzorging/huishoudkunde ²	*	*	*	*
43.	B Verzorging/gezondheidskunde ²	*	*	*	*
44.	B Werktuigbouwkunde ²	*	*	*	wa12
45.	B Wiskunde ²	*	*	wb1	wb1

¹ Voor deze opleiding gelden aanvullende eisen ex artikel 7.26 van de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek.

² Opleiding tot leraar (VO en/of BVE) van de tweede graad.

³ Aan deze opleiding is bij ten minste één instelling een Ad verbonden.

Taal en cultuur (instroom met vwo-diploma)

Nr	Opleiding	NT	NG	EM	CM
1.	B Autonome Beeldende kunst ¹	*	*	*	*
2.	B Circus Arts ¹	*	*	*	*
3.	B Dans ¹	*	*	*	*
4.	B Film en televisie	*	*	*	*

Nr	Opleiding	NT	NG	EM	CM
5.	B Museologie	*	*	*	*
6.	B Muziek ^{1,3}	*	*	*	*
7.	B Muziektherapie ¹	*	*	*	*
8.	B Theater ¹	*	*	*	*
9.	B Vormgeving ^{1,3}	*	*	*	*

¹ Voor deze opleiding gelden aanvullende eisen ex artikel 7.26 van de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek.

³ Aan deze opleiding is bij ten minste één instelling een Ad verbonden.

Techniek (instroom met vwo-diploma)

Nr	Opleiding	NT	NG	EM	CM
1.	B Aot-techniek	*	*	na1	wa12+na1
2.	B Applied science	*	*	#	#
3.	B Aquatische ecotechnologie	*	*	#	#
4.	B Autotechniek	*	*	na1	wa12+na1
5.	B Aviation	*	*	na1	wa12+na1
6.	B Bedrijfsmanagement MKB	*	*	*	wa12
7.	B Bedrijfswiskunde	*	*	wb1	wb1
8.	B Bewegingstechnologie	*	*	*	*
9.	B Bio-informatica	*	*	*	*
10.	B Biologie en medisch laboratoriumonderzoek ³	*	*	#	#
11.	B Biometrie	*	*	*	*
12.	B Biotechnologie	*	*	sk1	sk1
	– eisen geldend tot 1-9-2012	*	*	#	#
	– eisen geldend vanaf 1-9-2012	*	*	#	#
13.	B Bouwkunde ³	*	*	na1	wa12+na1
14.	B Bouwmanagement en vastgoed	*	*	*	*
15.	B Bouwtechnische Bedrijfskunde ³	*	*	na1	wa12+na1
16.	B Built Environment	*	*	na1	wa12 + (na1 of sk1)
17.	B Business engineering	*	*	na1	wa12+ na1
18.	B Business Management	*	*	*	*
19.	B Chemie	*	*	#	#
20.	B Chemische technologie ³	*	*	na1	wa12+na1
21.	B Civiele techniek ³	*	*	na1	wa12+na1
22.	B Commercieel ingenieur	*	*	*	*
23.	B Communication and multimedia design	*	*	*	*
24.	B Elektrotechniek ³	*	*	na1	wa12+na1
25.	B Embedded Systems Engineering	*	*	#	#
26.	B Engineering, design and innovation	*	*	na1	wa12+na1
27.	B Forensisch onderzoek	*	*	#	#
28.	B Game Architecture and design	*	*	*	*
29.	B Geodesie	*	*	*	wa12
30.	B Gezondheidszorgtechnologie	*	*	*	wa12
31.	B Grafimatechnologie	*	*	*	*
32.	B Human technology	*	*	*	*
33.	B Hydrografie	*	*	na1	wa12+na1
34.	B Industrieel product ontwerpen ³	*	*	na1	wa12+na1
35.	B Industriële automatisering	*	*	na1	wa12+na1
36.	B Informatica	*	*	*	*
37.	B Kunst en techniek ¹	*	*	*	*
38.	B Logistiek en technische vervoerskunde	*	*	*	(wb1 of wa12) +na1
39.	B Luchtvaarttechnologie	*	*	na1	wa12+na1
40.	B Maritiem officier ¹	*	*	na1	wa12+na1
41.	B Medisch ingenieur	*	*	#	#
42.	B Milieugerichte materiaaltechnologie	*	*	wb1+(sk1 of na1)	wb1+(sk1 of na1)
43.	B Milieukunde ³	*	*	sk1	wa12+sk1
44.	B Milieutechnologie	*	*	wb1+sk1	wb1+sk1

Nr	Opleiding	NT	NG	EM	CM
45.	B Netwerk infrastructuur design	*	*	*	wa12
46.	B Orthopedische technologie	*	*	na1	wa12+na1
47.	B Ruimtelijke ordening en planologie	*	*	*	wa12+na1
48.	B Scheepsbouwkunde	*	*	na1	wa12+na1
49.	B Stedenbouwkundig ontwerpen	*	*	*	*
50.	B Technische Bedrijfskunde ³	*	*	*	wa12+na1
51.	B Technische commerciële confectiekunde	*	*	*	wa12 + (sk1 of na1 of ec1)
52.	B Technisch commerciële textielkunde	*	*	*	*
53.	B Technische informatica ³	*	*	*	*
54.	B Technische natuurkunde	*	*	na1	wa12+na1
55.	B Verkeerskunde	*	*	*	wa12+na1
56.	B Werktuigbouwkunde ³	*	*	na1	wa12+na1

¹ Aan deze opleiding is bij ten minste één instelling een Ad verbonden.

³ Voor deze opleiding gelden aanvullende eisen ex artikel 7.26 van de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek.

BIJLAGE C BEHORENDE BIJ ARTIKEL 2, TWEDE LID, VAN DE REGELING NADERE VOOROPLEIDINGSEISEN HOGER ONDERWIJS 2007

Eisen voor opleidingen van het wetenschappelijk onderwijs, bij de VO-profielen zoals die vanaf 1 augustus 2007 worden aangeboden

- In deze bijlage wordt verstaan onder:
 - NT: profiel natuur en techniek
 - NG: profiel natuur en gezondheid
 - EM: profiel economie en maatschappij
 - CM: profiel cultuur en maatschappij
 - ak: aardrijkskunde
 - biol: biologie
 - econ: economie
 - grtl: Griekse taal en cultuur
 - latl: Latijnse taal en cultuur
 - nat: natuurkunde
 - nlt: natuur, leven & technologie
 - schk: scheikunde
 - wisA: wiskunde A
 - wisB: wiskunde B
 - 2^emv: tweede moderne 'vreemde' taal
 - Ad: Associate degree
- Verklaring van de in deze bijlage gebruikte symbolen:
 - *: dit profiel geeft toegang tot de betreffende opleiding
 - #: dit profiel geeft geen toegang tot de betreffende opleiding

Economie

Nr	Opleidingen	NT	NG	EM	CM
1.	B Accountancy en Controlling	*	*	*	wisA of wisB
2.	B Actuariële wetenschappen	*	wisB	wisB	wisB
3.	B Algemene economie (naam wijzigt per 1-9-2009 in 'Economie en Bedrijfseconomie')	*	*	*	wisA of wisB
4.	B Bedrijfseconomie	*	*	*	wisA of wisB
5.	B Bedrijfskunde	*	*	*	wisA of wisB
6.	B Bedrijfswetenschappen (naam wijzigt per 1-9-2009 in 'Bedrijfskunde')	*	*	*	wisA of wisB
7.	B Business administration/Bedrijfskunde (naam wijzigt per 1-9-2009 in 'Bedrijfskunde')	*	*	*	wisA of wisB
8.	B Business Studies (naam wijzigt per 1-9-2009 in 'International Business Administration')	*	*	*	wisA of wisB
9.	B Econometrics (naam wijzigt per 1-9-2009 in 'Econometrie en Operationele Research')	*	wisB	wisB	wisB
10.	B Econometrics and Operations Research (naam wijzigt per 1-9-2009 in 'Econometrie en Operationele Research')	*	wisB	wisB	wisB
11.	B Econometrie en Besliskunde (naam wijzigt per 1-9-2009 in 'Econometrie en Operationele Research')	*	wisB	wisB	wisB
12.	B Econometrie en Operationele research	*	wisB	wisB	wisB
13.	B Economics (naam wijzigt per 1-9-2009 in 'Economie en Bedrijfseconomie')	*	*	*	wisA of wisB
14.	B Economie	*	*	*	wisA of wisB
15.	B Economie en Bedrijfseconomie	*	*	*	wisA of wisB
16.	B Economie en Bedrijfskunde	*	*	*	wisA of wisB
17.	B Economie en Informatica	*	*	*	wisA of wisB
18.	B Economie en management (naam wijzigt per 1-9-2009 in 'Bedrijfseconomie')	*	*	*	wisA of wisB
19.	B Fiscale economie	*	*	*	wisA of wisB
20.	B International Business	*	*	*	wisA of wisB
21.	B International Business Administration	*	*	*	wisA of wisB

Nr	Opleidingen	NT	NG	EM	CM
22.	B International Economics and Business (naam wijzigt per 1-9-2009 in 'Economie en Bedrijfseconomie')	*	*	*	wisA of wisB
23.	B International Economics and Finance (naam wijzigt per 1-9-2009 in 'Economie')	*	*	*	wisA of wisB
24.	B Technologie management	*	*	*	wisA of wisB

Gedrag en Maatschappij

Nr	Opleidingen	NT	NG	EM	CM
1.	B Algemene sociale wetenschappen	*	*	*	*
2.	B Bachelor University College Maastricht (einde instroom per 1-9-2009)	*	*	*	*
3.	B Bestuur en organisatie	*	*	*	*
4.	B Bestuurskunde	*	*	*	*
5.	B Communicatiewetenschap	*	*	*	*
6.	B Criminologie	*	*	*	*
7.	B Culturele Antropologie en Ontwikkelingssociologie	*	*	*	*
8.	B Culturele Antropologie en Ontwikkelingsstudies (naam wijzigt per 1-9-2009 in 'Culturele Antropologie en Ontwikkelingssociologie')	*	*	*	*
9.	B Culturele Antropologie en Sociologie der Niet-Westerse Samenlevingen (naam wijzigt per 1-9-2009 in 'Culturele Antropologie en Ontwikkelingsociologie')	*	*	*	*
10.	B European Studies (einde instroom per 1-9-2009)	*	*	*	*
11.	B Gedrag en samenleving (naam wijzigt per 1-9-2009 in 'Algemene Sociale Wetenschappen')	*	*	*	*
12.	B Milieu-maatschappij-wetenschappen	*	*	*	*
13.	B Onderwijskunde	*	*	*	*
14.	B Organisatiewetenschappen (naam wijzigt per 1-9-2009 in 'Bestuurs- en Organisatiewetenschap')	*	*	*	*
15.	B Pedagogische wetenschappen	*	*	*	*
16.	B Personeelwetenschappen (naam wijzigt per 1-9-2009 in 'Bestuurs- en Organisatiewetenschap')	*	*	*	*
17.	B Planologie	*	*	*	*
18.	B Politologie	*	*	*	*
19.	B Psychologie	*	*	*	*
20.	B Sociaal-Culturele Wetenschappen	*	*	*	*
21.	B Sociale Geografie	*	*	*	*
22.	B Sociale Geografie en Planologie	*	*	*	*
23.	B Sociologie	*	*	*	*
24.	B Technische Planologie	*	*	*	wisA of wisB
25.	B Vrijtijdwetenschappen (einde instroom per 1-9-2009)	*	*	*	*

Gezondheidszorg

Nr	Opleidingen	NT	NG	EM	CM
1.	B Algemene gezondheidswetenschappen (einde instroom per 1-9-2009)	*	*	*	*
2.	B Bewegingswetenschappen	biol	nat	#	#
3.	B Biomedische wetenschappen	biol	nat	#	#
4.	Diergeneeskunde	biol	nat	#	#
5.	B European Public Health	*	*	*	*
6.	Geneeskunde	biol	nat	#	#
7.	B Geneeskunde	biol	nat	#	#
8.	B Gezondheid en leven	biol	*	biol + schk	#
9.	B Gezondheidswetenschappen	*	*	*	*
10.	B Klinische technologie	biol	nat	#	#
11.	B Medische Informatiekunde	biol	nat	wisB + nat	wisB + nat

Nr	Opleidingen	NT	NG	EM	CM
12.	B Tandheelkunde	biol	nat	#	#

Landbouw en Natuurlijke omgeving

Nr	Opleidingen	NT	NG	EM	CM
1.	B Agrotechnologie	*	nat	wisB + nat + (schk of biol)	wisB + nat + (schk of biol)
2.	B Bedrijfs- en Consumentenwetenschappen	*	*	*	wisA of wisB
3.	B Biologie	biol	nat	#	#
4.	B Biotechnologie	*	*	2 uit nat, schk en biol	nat + schk + biol
5.	B Bodem, Water en Atmosfeer	*	wisB + nat	wisB + nat + schk	wisB + nat + schk
6.	B Bos- en natuurbeheer	*	*	biol of ak	wisA + (biol of ak)
7.	B Dierwetenschappen	*	*	schk	(wisA of wisB) + schk
8.	B Economie en Beleid	*	*	*	wisA of wisB
9.	B Gezondheid en Maatschappij	*	*	*	wisA of wisB
10.	B Internationaal Land- en Waterbeheer	*	wisB + nat	wisB + nat	wisB + nat
11.	B Internationale Ontwikkelingsstudies	*	*	*	wisA of wisB
12.	B Landschapsarchitectuur en ruimtelijke planning	*	*	*	(wisA of wisB)+ (ak of biol)
13.	B Levensmiddelentechnologie	*	*	wisB + nat + schk	wisB + nat + schk
14.	B Milieukunde	*	wisB + nat	wisB + nat + schk	wisB + nat + schk
15.	B Moleculaire Levenswetenschappen	*	nat of (wisB+nl)	wisB + nat + schk	wisB + nat + schk
16.	B Plantenwetenschappen	*	*	2 uit biol, nat en schk	biol + nat + schk
17.	B Toegepaste Communicatiewetenschap	*	*	*	*
18.	B Voeding en Gezondheid	*	*	schk + biol	schk + biol

Natuur

Nr	Opleidingen	NT	NG	EM	CM
1.	B Aarde en economie	*	*	*	wisA of wisB
2.	B Aardwetenschappen	*	wisB + nat	wisB + nat + schk	wisB + nat + schk
3.	B Algemene natuurwetenschappen	*	wisB + nat	wisB + (nat of schk)	wisB + nat + schk
4.	B Bedrijfskunde en Informatica	*	wisB	wisB	wisB
5.	B Beta-gamma	*	wisB + nat	wisB + nat + schk	wisB + (nat of schk)
6.	B Bio-exact	biol	wisB + nat	#	#
7.	B Biofarmaceutische wetenschappen (naam wijzigd per 1-9-2009 in 'Farmaceutische wetenschappen')	biol	*	biol + nat + schk	#
8.	B Biologie	biol	nat	#	#
9.	B Farmaceutische wetenschappen	*	nat	nat + schk	(wisA of wisB) + nat + schk
10.	B Farmacie	*	nat	nat + schk	(wisA of wisB) + nat + schk
11.	B Informatica	*	wisB	wisB	wisB
12.	B Informatica/Kennistechnologie/ICT (naam wijzigd per 1-9-2009 in 'Kennistechnologie')	*	wisB	wisB	wisB
13.	B Informatie, Multimedia en Management (naam wijzigd per 1-9-2009 in 'Informatiekunde')	*	*	*	wisA of wisB
14.	B Informatiekunde	*	*	*	wisA of wisB
15.	B Kunstmatige Intelligentie	*	*	*	wisA of wisB
16.	B Life Science and Technology	*	wisB + nat	wisB + nat + schk	wisB + nat + schk
17.	B Medische Natuurwetenschappen	*	wisB + nat	wisB + nat + schk	wisB + nat + schk

Nr	Opleidingen	NT	NG	EM	CM
18.	B Milieu-natuurwetenschappen	*	wisB + nat	wisB + nat + schk	wisB + nat + schk
19.	B Moleculaire Levenswetenschappen	*	wisB + nat	wisB + nat + schk	wisB + nat + schk
20.	B Molecular Science and Technology	*	wisB + nat	wisB + nat + schk	wisB + nat + schk
21.	B Natuur- en Sterrenkunde	*	wisB + nat	wisB + nat	wisB + nat
22.	B Natuurkunde	*	wisB + nat	wisB + nat	wisB + nat
23.	B Natuurwetenschappen	*	wisB + nat	wisB + nat + schk	wisB + nat + schk
24.	B Psychobiologie	biol	*	#	#
25.	B Scheikunde	*	wisB + nat	wisB + nat + schk	wisB + nat + schk
26.	B Sterrenkunde	*	wisB + nat	wisB + nat	wisB + nat
27.	B Wiskunde	*	wisB	wisB	wisB

Recht

Nr	Opleidingen	NT	NG	EM	CM
1.	B Bestuurskunde	*	*	*	*
2.	B European Law School	*	*	*	*
3.	B Fiscaal recht	*	*	*	*
4.	B Internationaal en Europees Recht	*	*	*	*
5.	B Law in Europe (naam wijzigt per 1-9-2009 in 'European Law School')	*	*	*	*
6.	B Nederlands Recht (naam wijzigt per 1-9-2009 in 'Rechtsgeleerdheid')	*	*	*	*
7.	B Notarieel Recht	*	*	*	*
8.	B Recht en Bestuur	*	*	*	*
9.	B Recht en ICT	*	*	*	*
10.	B Recht en Management	*	*	*	*
11.	B Rechtsgeleerdheid	*	*	*	*

Taal en Cultuur

Nr	Opleidingen	NT	NG	EM	CM
1.	B Algemene Cultuurwetenschappen	*	*	*	*
2.	B American Studies	*	*	*	*
3.	B Arabische Taal en Cultuur	*	*	*	*
4.	B Arabische, Nieuwperzische en Turkse Talen en Culturen	*	*	*	*
5.	B Archeologie	*	*	*	*
6.	B Archeologie en Prehistorie	*	*	*	*
7.	B Communicatie- en Informatiewetenschappen	*	*	*	*
8.	B Cultuurwetenschappen	*	*	*	*
9.	B Documentaire Informatiewetenschap	*	*	*	*
10.	B Duitse Taal en Cultuur	*	*	*	*
11.	B Egyptische Taal en Cultuur	*	*	*	*
12.	B Engelse Taal en Cultuur	*	*	*	*
13.	B Europese Studies	*	*	*	*
14.	B Finoeegrise Talen en Culturen	*	*	*	*
15.	B Franse Taal en Cultuur	*	*	*	*
16.	B Friese Taal en Cultuur	*	*	*	*
17.	B Geschiedenis	*	*	*	*
18.	B Godgeleerdheid	*	*	*	*
19.	B Godsdienstwetenschap	*	*	*	*
20.	B Griekse en Latijnse Taal en Cultuur	latl of grtl	latl of grtl	latl of grtl	latl of grtl
21.	B Hebreeuwse en Aramese Talen en Culturen	*	*	*	*
22.	B Hebreeuwse Taal en Cultuur	*	*	*	*
23.	B Internationale betrekkingen en internationale organisatie	*	*	*	*
24.	B Islamitische theologie	*	*	*	*
25.	B Italiaanse Taal en Cultuur	*	*	*	*
26.	B Keltische Talen en cultuur	*	*	*	*

Nr	Opleidingen	NT	NG	EM	CM
27.	B Kunsten, Cultuur en Media	*	*	*	*
28.	B Kunstgeschiedenis	*	*	*	*
29.	B Latijnse Taal en Cultuur	*	*	*	*
30.	B Liberal Arts en Sciences	*	*	*	*
31.	B Literatuurwetenschap	*	*	*	*
32.	B Media en Cultuur	*	*	*	*
33.	B Muziekwetenschap	*	*	*	*
34.	B Nederlandkunde/Dutch studies	*	*	*	*
35.	B Nederlandse Taal en Cultuur	*	*	*	*
36.	B Nieuwgriekse Taal en Cultuur	*	*	*	*
37.	B Oudheidkunde	*	*	*	*
38.	B Portugese Taal en Cultuur	*	*	*	*
39.	B Religie en levensbeschouwing	*	*	*	*
40.	B Religiestudies	*	*	*	*
41.	B Roemeense Taal en Cultuur	*	*	*	*
42.	B Romaanse Talen en Culturen	*	*	*	*
43.	B Ruslandkunde	*	*	*	*
44.	B Scandinavische Talen en Culturen	*	*	*	*
45.	B Slavische Talen en Culturen	*	*	*	*
46.	B Spaanse Taal en Cultuur	*	*	*	*
47.	B Taal en Cultuurstudies	*	*	*	*
48.	B Talen en Culturen van Afrika	*	*	*	*
49.	B Talen en Culturen van China	*	*	*	*
50.	B Talen en Culturen van het Midden Oosten	*	*	*	*
51.	B Talen en Culturen van India en Tibet	*	*	*	*
52.	B Talen en Culturen van Japan	*	*	*	*
53.	B Talen en Culturen van Korea	*	*	*	*
54.	B Talen en Culturen van Latijns Amerika/Spaans	*	*	*	*
55.	B Talen en Culturen van Mesopotamië en Anatolië	*	*	*	*
56.	B Talen en Culturen van Zuidoost-Azië en Oceanië	*	*	*	*
57.	B Taalwetenschap	*	*	*	*
58.	B Theater- Film en Televisiewetenschap	*	*	*	*
59.	B Theaterwetenschap	*	*	*	*
60.	B Theologie	*	*	*	*
61.	B Vergelijkende Indo-Europese Taalwetenschap	*	*	*	*
62.	B Wereldgodsdiensten	*	*	*	*
63.	B Wijsbegeerte	*	*	*	*
64.	B Wijsbegeerte van een bepaald wetenschapsgebied	*	*	*	*

Techniek

Nr	Opleidingen	NT	NG ¹	EM	CM
1.	B Advanced Technology	*	wisB + nat	wisB + nat + schk	wisB + nat + schk
2.	B Bedrijfsinformatietechnologie	*	wisB	wisB	wisB
3.	B Biomedische technologie	*	wisB + nat	wisB + nat	wisB + nat
4.	B Bouwkunde	*	wisB + nat	wisB + nat	wisB + nat
5.	B Civiele Techniek ²	*	wisB + nat	wisB + nat	wisB + nat
6.	B Elektrotechniek	*	wisB + nat	wisB + nat	wisB + nat
7.	B Industrial design (naam wijzigt per 1-9-2009 in 'Industrieel Ontwerpen')	*	wisB + nat	wisB + nat	wisB + nat
8.	B Industrieel Ontwerpen	*	wisB + nat	wisB + nat	wisB + nat
9.	B Life Science & Technology	*	wisB + nat	wisB + nat + schk	wisB + nat + schk
10.	B Luchtvaart- en Ruimtevaarttechniek	*	wisB + nat	wisB + nat	wisB + nat
11.	B Maritieme Techniek	*	wisB + nat	wisB + nat	wisB + nat
12.	B Scheikundige Technologie	*	wisB + nat	wisB + nat + schk	wisB + nat + schk
13.	B Scheikundige Technologie en Bioprocestechnologie	*	wisB + nat	wisB + nat + schk	wisB + nat + schk

Nr	Opleidingen	NT	NG ¹	EM	CM
14.	B Sustainable Molecular Science and Technology	*	wisB + nat	wisB + nat + schk	wisB + nat + schk
15.	B Technische Aardwetenschappen	*	wisB + nat	wisB + nat	wisB + nat
16.	B Technische Bedrijfskunde	*	wisB	wisB	wisB
17.	B Technische Bestuurskunde	*	wisB + nat	wisB + nat	wisB + nat
18.	B Technische Informatica	*	wisB	wisB	wisB
19.	B Technische Innovatiewetenschappen	*	wisB	wisB	wisB
20.	B Technische Natuurkunde	*	wisB + nat	wisB + nat	wisB + nat
21.	B Technische Wiskunde	*	wisB	wisB	wisB
22.	B Telematica	*	wisB	wisB	wisB
23.	B Werktuigbouwkunde ²	*	wisB + nat	wisB + nat	wisB + nat

¹ Voor alle opleidingen geldt dat de instelling aan de student met het profiel NG de gelegenheid kan geven om aan de eisen 'na' en 'wisB' uiterlijk bij afronding van de propedeutische fase te voldoen.

² Voor deze opleidingen geldt dat de instelling aan de student met het profiel EM of CM de gelegenheid kan geven om aan de eisen 'na' en 'wisB' uiterlijk bij afronding van de propedeutische fase te voldoen.

BIJLAGE D BEHORENDE BIJ ARTIKEL 2, VIERDE LID, VAN DE REGELING NADERE VOOROPLEIDINGSEISEN HOGER ONDERWIJS 2007

Eisen voor opleidingen van het hoger beroepsonderwijs, bij de VO-profielen zoals die vanaf 1 augustus 2007 worden aangeboden

- In deze bijlage wordt verstaan onder:
 - NT: profiel natuur en techniek
 - NG: profiel natuur en gezondheid
 - EM: profiel economie en maatschappij
 - CM: profiel cultuur en maatschappij
 - biol: biologie
 - dutl: Duitse taal en cultuur
 - fatl: Franse taal en cultuur
 - econ: economie
 - m&o: management en organisatie
 - maw: maatschappijwetenschappen
 - nat: natuurkunde
 - nlt: natuur, leven & technologie
 - schk: scheikunde
 - wia: wiskunde A
 - wib: wiskunde B
 - 2^emvt: tweede moderne 'vreemde' taal
 - Ad: Associate degree
- Verklaring van de in deze bijlage gebruikte symbolen:
 - *: dit profiel geeft toegang tot de betreffende opleiding
 - #: dit profiel geeft geen toegang tot de betreffende opleiding

1. Instroom met HAVO diploma

Economie (instroom met havo-diploma)

Nr	Opleidingen	NT	NG	EM	CM
1.	B Accountancy ³	econ of m&o	econ of m&o	*	(econ of m&o) + (wisA of wisB)
2.	B Bedrijfseconomie	*	econ of m&o	*	(econ of m&o) + (wisA of wisB)
3.	B Bedrijfskundige informatica ³	*	*	*	(econ of m&o) + (wisA of wisB)
4.	B Bestuurskunde/overheidsmanagement	econ	econ	*	econ
5.	B Business Administration in Hotel Management ¹	2 ^e mvt	2 ^e mvt	2 ^e mvt	econ of m&o
6.	B Commercieel Management	*	*	*	(econ of m&o) + (wisA of wisB)
7.	B Commerciële economie ³	econ of m&o	econ of m&o	*	(econ of m&o) + (wisA of wisB)
8.	B Communicatie ³	*	*	*	wisA of wisB
9.	B Communicatiesystemen	*	*	*	wisA of wisB
10.	B Facility management ³	econ of m&o	econ of m&o	*	(econ of m&o) + (wisA of wisB)
11.	B Financial services management	econ of m&o	econ of m&o	*	(econ of m&o) + (wisA of wisB)
12.	B Fiscale economie ³	econ of m&o	econ of m&o	*	(econ of m&o) + (wisA of wisB)
13.	B Food and business	*	*	*	(econ of m&o) + (wisA of wisB)
14.	B Functiegerichte bachelor in toerisme en recreatie ³	*	*	*	econ of m&o
15.	B Hbo-Rechten	*	*	*	*
16.	B Hogere Europese beroepopleiding	2 ^e mvt	2 ^e mvt	2 ^e mvt	*
17.	B Hogere Juridische opleiding	*	*	*	*

Nr	Opleidingen	NT	NG	EM	CM
18.	B Hoger Hotelonderwijs ¹	2 ^e mvt	2 ^e mvt	2 ^e mvt	econ of m&o
19.	B Hoger toeristisch en recreatief onderwijs	*	*	*	econ of m&o
20.	B Informatiedienstverlening en -management ³	*	*	*	*
21.	B Informationmanagement	*	*	*	econ of m&o
22.	B Information Security Management	*	*	*	*
23.	B Integrale veiligheid	*	*	*	*
24.	B Integrale veiligheidskunde	econ	econ	*	econ
25.	B International business and languages	econ of m&o	econ of m&o	*	*
26.	B International business and management studies	econ of m&o of 2 ^e mvt	econ of m&o of 2 ^e mvt	*	econ of m&o
27.	B Journalistiek	*	*	*	*
28.	B Kunst en economie	*	*	*	*
29.	B Logistiek en economie	econ of m&o	econ of m&o	*	(econ of m&o) + (wisA of wisB)
30.	B Management, economie en recht, opleiding voor ³	econ of m&o	econ of m&o	*	econ of maw of m&o
31.	B Media and entertainment Management	*	*	*	*
32.	B Media, informatie en communicatie	econ of m&o	econ of m&o	*	econ of m&o
33.	B Office management	2 ^e mvt	2 ^e mvt	2 ^e mvt	*
34.	B Oriëntaalse talen en communicatie	*	*	*	*
35.	B People and Business Management	*	*	*	*
36.	B Small business & retail management ³	econ of m&o	econ of m&o	*	econ of m&o
37.	B Sport, management en ondernemen ⁴	*	*	*	wisA of wisB
38.	B Trade management Azië	econ of m&o	econ of m&o	*	econ of m&o
39.	B Vastgoed en makelaardij	econ of m&o	econ of m&o	*	(econ of m&o) + (wisA of wisB)
40.	B Vertaalacademie	2 ^e mvt ²	2 ^e mvt ²	2 ^e mvt ²	*
41.	B Vrijtijdsmanagement ³	*	*	*	econ of m&o

¹ Voor deze opleiding gelden aanvullende eisen ex artikel 7.26 van de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek.

² Frans of Duits verplicht indien deze taal wordt gekozen.

³ Aan deze opleiding is bij ten minste één instelling een Ad verbonden.

⁴ Voor deze opleiding is regelgeving in voorbereiding waarmee per 1-9-2009 aanvullende eisen ex artikel 7.26 van de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek zullen kunnen gelden.

Gedrag en maatschappij (instroom met havo-diploma)

Nr	Opleidingen	NT	NG	EM	CM
1.	B Creatieve therapie ¹	*	*	*	*
2.	B Culturele en maatschappelijke vorming	*	*	*	*
3.	B Godsdienst-pastoraal werk	*	*	*	*
4.	B Imam/Islamitisch geestelijk werker	*	*	*	*
5.	B Integrale veiligheidskunde	econ	econ	*	econ
6.	B Maatschappelijk werk en dienstverlening	*	*	*	*
7.	B Pedagogiek	*	*	*	*
8.	B Personeel en arbeid ³	*	*	*	*
9.	B Sociaal-juridische dienstverlening	*	*	*	*
10.	B Sociaal pedagogische hulpverlening	*	*	*	*
11.	B Social work	*	*	*	*
12.	B Sport en bewegen ¹	*	*	*	*
13.	B Sport en bewegingseducatie	*	*	*	*
14.	B Toegepaste psychologie	*	*	*	wisA of wisB

¹ Voor deze opleiding gelden aanvullende eisen ex artikel 7.26 van de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek.

³ Aan deze opleiding is bij ten minste één instelling een Ad verbonden.

Gezondheidszorg (instroom met havo-diploma)

Nr	Opleidingen	NT	NG	EM	CM
1.	B Audiologie	*	*	*	*
2.	B Bewegingsagogie/psychomotorische therapie, opleiding ¹	*	*	*	*

Nr	Opleidingen	NT	NG	EM	CM
3.	B Ergotherapie, opleiding voor	*	*	*	*
4.	B Farmakunde	*	*	*	*
5.	B Fysiotherapeut, opleiding tot	*	*	*	*
6.	B Huidtherapie	*	*	*	*
7.	B Kunstzinnige therapie	*	*	*	*
8.	B Logopedie, opleiding voor ¹	*	*	*	*
9.	B Management in de zorg ^{1,3}	*	*	*	*
10.	B Medisch beeldvormende en radiotherapeutische technieken	*	*	*	wisA of wisB
11.	B Mondzorgkunde	*	*	*	*
12.	B Oefentherapie Cesar	*	*	*	*
13.	B Oefentherapeut Mensendieck, opleiding tot	*	*	*	*
14.	B Optometrie	*	*	*	wisA of wisB
15.	B Orthoptie	*	*	*	wisA of wisB
16.	B Podotherapie, opleiding	*	*	*	*
17.	B Sport, gezondheid en management ³	*	*	*	*
18.	B Verloskunde ⁴	bi	*	bi + schk	bi + schk + (wisA of wisB)
19.	B Verpleegkundige, opleiding tot ³	*	*	*	*
20.	B Voeding en diëtetiek	*	*	*	*

¹ Voor deze opleiding gelden aanvullende eisen ex artikel 7.26 van de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek.

³ Aan deze opleiding is bij ten minste één instelling een Ad verbonden.

⁴ Voor deze opleiding is regelgeving in voorbereiding op grond waarvan per 1-9-2009 aanvullende eisen ex artikel 7.26 van de wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek zullen kunnen gelden.

Landbouw en natuurlijke omgeving (instroom met havo-diploma)

Nr	Opleidingen	NT	NG	EM	CM
1.	B Accountancy en agribusiness	*	*	*	wisA of wisB
2.	B Bedrijfskunde en agribusiness ³	*	*	*	wisA of wisB
3.	B Biotechnologie	*	*	#	#
4.	B Bos- en natuurbeheer	*	*	*	wisA of wisB
5.	B Dier- en veehouderij ³	*	*	schk	#
6.	B Diermanagement	*	*	bi	#
7.	B Educatie en kennismanagement groene sector ^{2,3}	*	*	*	*
8.	B Food design and Innovation	*	*	*	wisA
9.	B Kust- en zeemanagement	*	*	*	wisA
10.	B Laboratoriumtechniek	*	*	#	#
11.	B Land- en watermanagement	*	*	schk	#
12.	B Milieukunde ³	*	*	schk	#
13.	B Plattelandsvernieuwing	*	*	*	wisA of wisB
14.	B Tropische landbouw	*	*	schk	#
15.	B Tuinbouw en akkerbouw ³	*	*	schk	#
16.	B Tuin- en landschapsinrichting	*	*	*	wisA of wisB
17.	B Voedingsmiddelentechnologie	*	*	wisA+schk	#

² Opleiding tot leraar VO van de tweede graad.

³ Aan deze opleiding is bij ten minste één instelling een Ad verbonden.

Onderwijs (instroom met havo-diploma)

Nr	Opleidingen	NT	NG	EM	CM
1.	B Aardrijkskunde ²	*	*	*	*
2.	B Algemene economie ²	econ of m&o	econ of m&o	*	econ
3.	B Basisonderwijs, opleiding tot leraar	*	*	*	*
4.	B Beeldende kunst en vormgeving, docent ¹	*	*	*	*
5.	B Bedrijfseconomie ²	econ of m&o	econ of m&o	*	econ
6.	B Biologie ²	*	*	bi of nlt	bi of nlt
7.	B Bouwkunde ²	*	*	*	wisA of wisB
8.	B Bouwtechniek ²	*	*	*	wisA of wisB
9.	B Consumptieve techniek ²	*	*	*	*

Nr	Opleidingen	NT	NG	EM	CM
10.	B Dans, docent ¹	*	*	*	*
11.	B Drama, docent ¹	*	*	*	*
12.	B Duits ²	dutl	dutl	dutl	dutl
13.	B Elektrotechniek ²	*	*	*	wisA of wisB
14.	B Engels ²	*	*	*	*
15.	B Frans ²	fatl	fatl	fatl	fatl
16.	B Fries ²	*	*	*	*
17.	B Geschiedenis ²	*	*	*	*
18.	B Gezondheidszorg en welzijn ²	*	*	*	*
19.	B Godsdienst ²	*	*	*	*
20.	B Grafische techniek ²	*	*	*	wisA of wisB
21.	B Informatie en communicatie technologie, docent ²	*	*	*	wisA of wisB
22.	B Installatietechniek ²	*	*	*	wisA of wisB
23.	B Islam-godsdienst ²	*	*	*	*
24.	B Lichamelijke oefening ¹	*	*	*	*
25.	B Maatschappijleer ²	*	*	*	*
26.	B Mechanische techniek ²	*	*	*	wisA of wisB
27.	B Mens en maatschappij ²	*	*	*	*
28.	B Mime, opleiding tot docentschap ¹	*	*	*	*
29.	B Motorvoertuigentechniek ²	*	*	*	wisA of wisB
30.	B Muziek, docent ¹	*	*	*	*
31.	B Natuurkunde ²	*	nat of nlt	#	#
32.	B Nederlands ²	*	*	*	*
33.	B Nederlandse gebarentaal/tolkenopleiding ^{1,2,3}	*	*	*	*
34.	B Omgangskunde ²	*	*	*	*
35.	B Opleidingskunde	*	*	*	*
36.	B Pedagogiek ²	*	*	*	*
37.	B Scheikunde ²	*	*	#	#
38.	B Spaans ²	*	*	*	*
39.	B Techniek ²	*	*	#	#
40.	B Turks ^{1,2}	*	*	*	*
41.	B Verpleegkunden ^{1,2}	*	*	*	*
42.	B Verzorging/huishoudkunde ²	*	*	*	*
43.	B Verzorging/gezondheidskunde ²	*	*	*	*
44.	B Werktuigbouwkunde ²	*	*	*	wisA of wisB
45.	B Wiskunde ²	*	wisB	wisB	wisB

¹ Voor deze opleiding gelden aanvullende eisen ex art 7.26 van de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek.

² Opleiding tot leraar voortgezet onderwijs en/of beroepsonderwijs en volwasseneneducatie van de tweede graad.

³ Aan deze opleiding is bij ten minste één instelling een Ad verbonden.

Taal en cultuur (instroom met havo-diploma)

Nr	Opleidingen	NT	NG	EM	CM
1.	B Autonome beeldende kunst ¹	*	*	*	*
2.	B Circus Arts ¹	*	*	*	*
3.	B Dans ¹	*	*	*	*
4.	B Film en televisie	*	*	*	*
5.	B Museologie	*	*	*	*
6.	B Muziek ^{1,3}	*	*	*	*
7.	B Muziektherapie ¹	*	*	*	*
8.	B Theater ¹	*	*	*	*
9.	B Vormgeving ^{1,3}	*	*	*	*

¹ Voor deze opleiding gelden aanvullende eisen ex artikel 7.26 van de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek.

³ Aan deze opleiding is bij ten minste één instelling een Ad verbonden.

Techniek (instroom met havo-diploma)

Nr	Opleidingen	NT	NG	EM	CM
1.	B Aot-techniek	*	nat of nlt	#	#
2.	B Applied science	*	*	#	#

Nr	Opleidingen	NT	NG	EM	CM
3.	B Aquatische ecotechnologie	*	*	#	#
4.	B Autotechniek	*	nat of nlt	#	#
5.	B Aviation	*	nat of nlt	nat	#
6.	B Bedrijfsmanagement mkb	*	*	*	wisA of wisB
7.	B Bedrijfswiskunde	*	*	wisB	wisB
8.	B Bewegingstechnologie	*	*	*	wisA of wisB
9.	B Bio-informatica	*	*	*	wisA of wisB of nat
10.	B Biologie en medisch laboratoriumonderzoek ³	*	*	#	#
11.	B Biometrie	*	*	*	wisA of wisB
12.	B Biotechnologie	*	*	#	#
13.	B Bouwkunde ³	*	nat of nlt	wisB + nat	#
14.	B Bouwmanagement en vastgoed	*	*	*	econ + (wisA of wisB)
15.	B Bouwtechnische bedrijfskunde ³	*	nat of nlt	wisB + nat	#
16.	B Built environment	*	nat of nlt	#	#
17.	B Business engineering	*	nat of nlt	#	#
18.	B Business Management	econ of m&o	econ of m&o	*	maw, econ of m&o
19.	B Chemie	*	*	#	#
20.	B Chemische technologie ³	*	*	#	#
21.	B Civiele techniek ³	*	nat of nlt	#	#
22.	B Commercieel ingenieur	*	*	*	econ of wisA of wisB
23.	B Communication and multimedia design	*	*	*	wisA of wisB
24.	B Elektrotechniek ³	*	nat of nlt	#	#
25.	B Embedded Systems Engineering	*	nat of nlt	#	#
26.	B Engineering, design and Innovation	*	nat of nlt	nat	#
27.	B Forensisch onderzoek	*	nat of nlt	#	#
28.	B Game architecture and design	*	*	*	wisA of wisB
29.	B Geodesie	*	*	*	#
30.	B Gezondheidszorgtechnologie	*	*	*	#
31.	B Grafimediageotechnologie	*	*	*	wisA of wisB
32.	B Human technology	*	*	*	wisA of wisB
33.	B Hydrografie	*	nat of nlt	#	#
34.	B Industrieel produkt ontwerpen ³	*	nat of nlt	nat	#
35.	B Industriële automatisering	*	nat of nlt	nat	#
36.	B Informatica	*	*	*	wisA of wisB
37.	B Kunst en techniek ¹	*	*	*	wisA of wisB
38.	B Logistiek en technische vervoerskunde	*	*	*	#
39.	B Luchtvaarttechnologie	*	nat of nlt	#	#
40.	B Maritiem officier ¹	*	nat of nlt	#	#
41.	B Medisch ingenieur	*	*	#	#
42.	B Milieukunde ³	*	*	schk	#
43.	B Netwerk infrastructuur design	*	*	*	wisA of wisB
44.	B Orthopedische technologie	*	*	#	#
45.	B Ruimtelijke ordening en planologie	*	*	*	#
46.	B Scheepsbouwkunde	*	nat of nlt	#	#
47.	B Stedenbouwkundig Ontwerpen	*	*	*	*
48.	B Technische bedrijfskunde ³	*	*	*	#
49.	B Technisch commerciële confectiekunde	*	*	*	(econ of m&o) + (wisA of wisB)
50.	B Technische commerciële textielkunde	*	*	*	wisA of wisB
51.	B Technische informatica ³	*	*	wisB	wisB
52.	B Technische natuurkunde	*	nat of nlt	#	#
53.	B Verkeerskunde	*	*	*	#
54.	B Werktuigbouwkunde ³	*	nat of nlt	#	#

¹ Voor deze opleiding gelden aanvullende eisen ex artikel 7.26 van de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek.

³ Aan deze opleiding is bij ten minste één instelling een Ad verbonden.

2. Instroom met VWO diploma

Economie (instroom met vwo-diploma)

Nr	Opleidingen	NT	NG	EM	CM
1.	B Accountancy ³	econ of m&o	econ of m&o	*	econ of m&o
2.	B Bedrijfseconomie	*	econ of m&o	*	econ of m&o
3.	B Bedrijfskundige informatica ³	*	*	*	*
4.	B Bestuurskunde/overheids-management	econ	econ	*	econ
5.	B Business Administration in Hotel Management ¹	2 ^e mvt	2 ^e mvt	2 ^e mvt	*
6.	B Commercieel Management	*	*	*	econ of m&o
7.	B Commerciële economie ³	econ of m&o	econ of m&o	*	econ of m&o
8.	B Communicatie ³	*	*	*	*
9.	B Communicatiesystemen	*	*	*	*
10.	B Facility management ³	econ of m&o	econ of m&o	*	econ of m&o
11.	B Financial services management	econ of m&o	econ of m&o	*	econ of m&o
12.	B Fiscale economie ³	econ	econ	*	econ
13.	B Food and business	*	*	*	*
14.	B Functiegerichte Bachelor in toerisme en recreatie ³	*	*	*	econ of m&o
15.	B Hbo-rechten	*	*	*	*
16.	B Hogere Europese beroepenopleiding	2 ^e mvt	2 ^e mvt	2 ^e mvt	*
17.	B Hogere Juridische opleiding	*	*	*	*
18.	B Hoger Hotelonderwijs ¹	2 ^e mvt	2 ^e mvt	2 ^e mvt	*
19.	B Hoger toeristisch en recreatief onderwijs	*	*	*	econ of m&o
20.	B Informatiedienstverlening en -Management ³	*	*	*	*
21.	B Informationmanagement	*	*	*	*
22.	B Information Security Management	*	*	*	*
23.	B Integrale veiligheid	*	*	*	*
24.	B Integrale veiligheidskunde	econ	econ	*	econ
25.	B International business and Languages	econ of m&o	econ of m&o	*	econ of m&o
26.	B International business and Managementstudies	econ of m&o of 2 ^e mvt	econ of m&o of 2 ^e mvt	*	*
27.	B Journalistiek	*	*	*	*
28.	B Kunst en economie	*	*	*	*
29.	B Logistiek en economie	econ of m&o	econ of m&o	*	econ of m&o
30.	B Management, economie en recht, opleiding voor ³	econ of m&o	econ of m&o	*	econ of maw of m&o
31.	B Media and entertainment management	*	*	*	*
32.	B Media, informatie en communicatie	econ of m&o	econ of m&o	*	econ of m&o
33.	B Office-management	2 ^e mvt	2 ^e mvt	2 ^e mvt	*
34.	B Oriëntaalse talen en communicatie	*	*	*	*
35.	B People and Business Management	*	*	*	*
36.	B Small business & retail management ³	econ of m&o	econ of m&o	*	econ of m&o
37.	B Sport, management en ondernemen ⁴	*	*	*	*
38.	B Trade management Azië	econ of m&o	econ of m&o	*	econ of m&o
39.	B Vastgoed en makelaardij	econ of m&o	econ of m&o	*	econ of m&o
40.	B Vertaalacademie	2 ^e mvt ²	2 ^e mvt ²	2 ^e mvt ²	*
41.	B Vrijtijdsmanagement ³	*	*	*	econ of m&o

¹ Voor deze opleiding gelden aanvullende eisen ex artikel 7.26 van de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek.

² Frans of Duits verplicht indien deze taal wordt gekozen.

³ Aan deze opleiding is bij ten minste één instelling een Ad verbonden.

⁴ Voor deze opleiding is regelgeving in voorbereiding waarmee per 1-9-2009 aanvullende eisen ex artikel 7.26 van de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek zullen kunnen gelden.

Gedrag en maatschappij (instroom met vwo-diploma)

Nr	Opleidingen	NT	NG	EM	CM
1.	B Creatieve therapie ¹	*	*	*	*
2.	B Culturele en maatschappelijke vorming	*	*	*	*
3.	B Godsdienst-pastoraal werk	*	*	*	*
4.	B Imam/Islamitisch geestelijk werker	*	*	*	*
5.	B Integrale veiligheidskunde	econ	econ	*	econ
6.	B Maatschappelijke werk en dienstverlening	*	*	*	*

Nr	Opleidingen	NT	NG	EM	CM
7.	B Pedagogiek	*	*	*	*
8.	B Personeel en arbeid ³	*	*	*	*
9.	B Sociaal-juridische dienstverlening	*	*	*	*
10.	B Sociaal pedagogische hulpverlening	*	*	*	*
11.	B Social work	*	*	*	*
12.	B Sport en bewegen ¹	*	*	*	*
13.	B Sport en bewegingseducatie	*	*	*	*
14.	B Toegepaste psychologie	*	*	*	*

¹ Voor deze opleiding gelden aanvullende eisen ex artikel 7.26 van de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek.

³ Aan deze opleiding is bij ten minste één instelling een Ad verbonden.

Gezondheidszorg (instroom met vwo-diploma)

Nr	Opleidingen	NT	NG	EM	CM
1.	B Audiologie	*	*	*	*
2.	B Bewegingsagogie/psychomotorische therapie, opleiding ¹	*	*	*	*
3.	B Ergotherapie, opleiding voor	*	*	*	*
4.	B Farmakunde	*	*	*	*
5.	B Fysiotherapeut, opleiding tot	*	*	*	*
6.	B Huidtherapie	*	*	*	*
7.	B Kunstzinnige therapie	*	*	*	*
8.	B Logopedie, opleiding voor ¹	*	*	*	*
9.	B Management in de zorg ^{1,3}	*	*	*	*
10.	B Medisch beeldvormende en radiotherapeutische technieken	*	*	*	*
11.	B Mondzorgkunde	*	*	*	*
12.	B Oefentherapie Cesar	*	*	*	*
13.	B Oefentherapie Mensendieck, opleiding tot	*	*	*	*
14.	B Optometrie	*	*	*	*
15.	B Orthoptie	*	*	*	*
16.	B Podotherapie, opleiding	*	*	*	*
17.	B Sport, gezondheid en management ³	*	*	*	*
18.	B Verloskunde ⁴	bi	*	bi + schk	bi + schk
19.	B Verpleegkundige, opleiding tot ³	*	*	*	*
20.	B Voeding en diëtetiek	*	*	*	*

¹ Voor deze opleiding gelden aanvullende eisen ex art 7.26 van de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek.

³ Aan deze opleiding is bij ten minste één instelling een Ad verbonden.

⁴ Voor deze opleiding is regelgeving in voorbereiding op grond waarvan per 1-9-2009 aanvullende eisen ex artikel 7.26 van de wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek zullen kunnen gelden.

Landbouw en natuurlijke omgeving (instroom met vwo-diploma)

Nr	Opleidingen	NT	NG	EM	CM
1.	B Accountancy en agribusiness	*	*	*	*
2.	B Bedrijfskunde en agribusiness ³	*	*	*	*
3.	B Biotechnologie	*	*	#	#
4.	B Bos- en natuurbeheer	*	*	*	*
5.	B Dier- en veehouderij ³	*	*	schk	#
6.	B Diermanagement	*	*	bi	#
7.	B Educatie en kennismangement groene sector ^{2,3}	*	*	*	*
8.	B Food design and Innovation	*	*	*	*
9.	B Kust- en zeemanagement	*	*	*	wisA of wisB
10.	B Laboratoriumtechniek	*	*	schk	schk
11.	B Land- en watermanagement	*	*	schk of nlt	schk of nlt
12.	B Milieukunde ³	*	*	schk of nlt	#
13.	B Plattelandsvernieuwing	*	*	*	*
14.	B Tropische landbouw	*	*	schk of nlt	#
15.	B Tuinbouw en akkerbouw ³	*	*	schk of nlt	#

Nr	Opleidingen	NT	NG	EM	CM
16.	B Tuin- en landschapsinrichting	*	*	*	*
17.	B Voedingsmiddelentechnologie	*	*	wisA + schk	#

² Opleiding tot leraar VO van de tweede graad.

³ Aan deze opleiding is bij ten minste één instelling een Ad verbonden.

Onderwijs (instroom met vwo-diploma)

Nr	Opleidingen	NT	NG	EM	CM
1.	B Aardrijkskunde ²	*	*	*	*
2.	B Algemene economie ²	econ of m&o	econ of m&o	*	econ
3.	B Basisonderwijs, opleiding tot leraar	*	*	*	*
4.	B Beeldende kunst en vormgeving, docent ¹	*	*	*	*
5.	B Bedrijfseconomie ²	econ of m&o	econ of m&o	*	econ
6.	B Biologie ²	*	*	bi of nlt	bi of nlt
7.	B Bouwkunde ²	*	*	*	wisA of wisB
8.	B Bouwtechniek ²	*	*	*	wisA of wisB
9.	B Consumptieve techniek ²	*	*	*	*
10.	B Dans, docent ¹	*	*	*	*
11.	B Drama, docent ¹	*	*	*	*
12.	B Duits ²	*	*	*	*
13.	B Elektrotechniek ²	*	*	*	wisA of wisB
14.	B Engels ²	*	*	*	*
15.	B Frans ²	*	*	*	*
16.	B Fries ²	*	*	*	*
17.	B Geschiedenis ²	*	*	*	*
18.	B Gezondheidszorg en welzijn ²	*	*	*	*
19.	B Godsdienst ²	*	*	*	*
20.	B Grafische techniek ²	*	*	*	wisA of wisB
21.	B Informatie en communicatietechnologie. Docent ²	*	*	*	wisA of wisB
22.	B Installatietechniek ²	*	*	*	wisA of wisB
23.	B Islam-godsdienst ²	*	*	*	*
24.	B Lichamelijke oefening ¹	*	*	*	*
25.	B Maatschappijleer ²	*	*	*	*
26.	B Mechanische techniek ²	*	*	*	wisA of wisB
27.	B Mens en maatschappij ²	*	*	*	*
28.	B Mime, opleiding tot docentschap ¹	*	*	*	*
29.	B Motorvoertuigetechniek ²	*	*	*	wisA of wisB
30.	B Muziek, docent ¹	*	*	*	*
31.	B Natuurkunde ²	*	nat of nlt	nat of nlt	#
32.	B Nederlands ²	*	*	*	*
33.	B Nederlandse gebarentaal/tolkenopleiding ^{1,3}	*	*	*	*
34.	B Omgangskunde ²	*	*	*	*
35.	B Opleidingskunde	*	*	*	*
36.	B Pedagogiek ²	*	*	*	*
37.	B Scheikunde ²	*	*	schk of nlt	#
38.	B Spaans ²	*	*	*	*
39.	B Techniek ²	*	*	nat of nlt	#
40.	B Turks ^{1,2}	*	*	*	*
41.	B Verpleegkunde ^{1,2}	*	*	*	*
42.	B Verzorging/huishoudkunde ²	*	*	*	*
43.	B Verzorging/gezondheidskunde ²	*	*	*	*
44.	B Werktuigbouwkunde ²	*	*	*	wisA of wisB
45.	B Wiskunde ²	*	*	*	wisA of wisB

¹ Voor deze opleiding gelden aanvullende eisen ex artikel 7.26 van de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek.

² Opleiding tot leraar voortgezet onderwijs en/of beroepsonderwijs en volwasseneneducatie van de tweede graad.

³ Aan deze opleiding is bij ten minste één instelling een Ad verbonden.

Taal en cultuur (instroom met vwo-diploma)

Nr	Opleidingen	NT	NG	EM	CM
1.	B Autonome beeldende kunst ¹	*	*	*	*
2.	B Circus Arts ¹	*	*	*	*
3.	B Dans ¹	*	*	*	*
4.	B Film en televisie	*	*	*	*
5.	B Museologie	*	*	*	*
6.	B Muziek ^{1,3}	*	*	*	*
7.	B Muziektherapie ¹	*	*	*	*
8.	B Theater ¹	*	*	*	*
9.	B Vormgeving ^{1,3}	*	*	*	*

¹ Voor deze opleiding gelden aanvullende eisen ex artikel 7.26 van de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek.

³ Aan deze opleiding is bij ten minste één instelling een Ad verbonden.

Techniek (instroom met vwo-diploma)

Nr	Opleidingen	NT	NG	EM	CM
1.	B Aot-techniek	*	nat of nlt	nat	#
2.	B Applied science	*	*	#	#
3.	B Aquatische ecotechnologie	*	*	#	#
4.	B Autotechniek	*	nat of nlt	nat	#
5.	B Aviation	*	nat of nlt	nat	#
6.	B Bedrijfsmanagement mkb	*	*	*	wisA of wisB
7.	B Bedrijfswiskunde	*	*	*	wisA of wisB
8.	B Bewegingstechnologie	*	*	*	*
9.	B Bio-informatica	*	*	*	wisA of wisB
10.	B Biologie en medisch laboratoriumonderzoek ³	*	*	#	#
11.	B Biometrie	*	*	*	*
12.	B Biotechnologie	*	*	#	#
13.	B Bouwkunde ³	*	nat of nlt	nat	#
14.	B Bouwmanagement en vastgoed	*	*	*	*
15.	B Bouwtechnische bedrijfskunde ³	*	nat of nlt	nat	#
16.	B Built Environment	*	nat of nlt	nat	#
17.	B Business engineering	*	nat of nlt	nat	#
18.	B Business Management	econ of m&o	econ of m&o	*	maw, econ of m&o
19.	B Chemie	*	*	#	#
20.	B Chemische technologie ³	*	*	#	#
21.	B Civiele techniek ³	*	nat of nlt	nat	#
22.	B Commercieel ingenieur	*	*	*	*
23.	B Communication and multimedia design	*	*	*	*
24.	B Elektrotechniek ³	*	nat of nlt	nat	#
25.	B Embedded Systems Engineering	*	nat of nlt	#	#
26.	B Engineering, design and innovation	*	nat of nlt	nat	#
27.	B Forensisch onderzoek	*	nat of nlt	#	#
28.	B Game architecture and design	*	*	*	*
29.	B Geodesie	*	*	*	wisA of wisB
30.	B Gezondheidszorgtechnologie	*	*	*	wisA of wisB
31.	B Grafimediageologie	*	*	*	*
32.	B Human technology	*	*	*	*
33.	B Hydrografie	*	nat of nlt	nat	#
34.	B Industrieel product ontwerpen ³	*	*	*	#
35.	B Industriële automatisering	*	*	*	#
36.	B Informatica	*	*	*	*
37.	B Kunst en techniek ¹	*	*	*	*
38.	B Logistiek en technische vervoerskunde	*	*	*	#
39.	B Luchtvaarttechnologie	*	nat of nlt	nat	#
40.	B Maritiem officier ¹	*	nat of nlt	nat	#
41.	B Medisch ingenieur	*	*	#	#
42.	B Milieukunde ³	*	*	schk	#
43.	B Netwerk infrastructuur design	*	*	*	wisA of wisB

Nr	Opleidingen	NT	NG	EM	CM
44.	B Orthopedische technologie	*	*	nat of nlt	#
45.	B Ruimtelijke ordening en planologie	*	*	*	#
46.	B Scheepsbouwkunde	*	nat of nlt	nat	#
47.	B Stedenbouwkundig Ontwerpen	*	*	*	*
48.	B Technische bedrijfskunde ³	*	*	*	#
49.	B Technisch commerciële confectiekunde	*	*	*	econ of m&o
50.	B Technische commerciële textielkunde	*	*	*	*
51.	B Technische informatica ³	*	*	*	*
52.	B Technische natuurkunde	*	nat of nlt	nat	#
53.	B Verkeerskunde	*	*	*	#
54.	B Werktuigbouwkunde ³	*	nat of nlt	nat	#

¹ Voor deze opleiding gelden aanvullende eisen ex artikel 7.26 van de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek.

³ Aan deze opleiding is bij ten minste één instelling een Ad verbonden.

TOELICHTING

Algemeen

Met deze regeling zijn de bijlagen behorende bij de Regeling nadere vooropleidingseisen hoger onderwijs 2007 vervangen door vier nieuwe bijlagen. Vervanging van de bijlagen is nodig vanwege diverse aanpassingen (o.a. nieuwe opleidingen en andere nadere vooropleidingseisen).

Bijlagen A en B bevatten de eisen behorend bij de VO-profielen zoals die tot 1 augustus 2007 werden aangeboden. Bijlagen C en D bevatten de eisen behorend bij de VO-profielen zoals die vanaf 1 augustus 2007 worden aangeboden.

Bijlagen A en C bevatten de opleidingen van het wetenschappelijk onderwijs; bijlagen B en D die van het hoger beroepsonderwijs.

In de regeling van 8 mei 2007 wordt de toelichting op artikel 7 gegeven onder artikel 6 bij de artikels-gewijze toelichting. Bij die regeling moet de toelichting bij artikel 6 dus gelezen worden als de toelichting bij artikel 7.

Artikelsgewijs

Artikel I

De bij deze regeling gevoegde bijlagen worden vastgesteld. In de bijlage zijn opgenomen:

- nieuwe opleidingen en de daarvoor geldende nadere vooropleidingseisen;
- (nieuwe) nadere vooropleidingseisen voor reeds bestaande opleidingen;
- aangepaste voetnoot 3. Daar waar een Associate Degree (Ad) is verbonden aan een opleiding, gelden voor de Ad dezelfde toelatingseisen als voor de bacheloropleiding. De aanpassing van de voetnoot leidt ertoe dat duidelijk wordt dat aan de betreffende opleiding bij ten minste één instelling een Ad is verbonden;
- In de bijlagen A en C is de toevoeging 'einde instroom per 1-9-2009', vervangen door de toevoeging 'naam wijzigt per 1-9-2009 in ...'. Tot nu toe voldeed de toevoeging 'einde instroom per 1-9-2009', maar voor de helderheid en volledigheid worden naamswijzigingen voortaan expliciet vermeld.

Artikel II

Naast bekendmaking via de Staatscourant wordt de regeling ook bekendgemaakt op www.cfi.nl, de internetsite van CFI, agentschap van het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap. In de hierna volgende overzichten worden de aard en globale inhoud van de wijzigingen weergegeven.

1. Nieuwe opleidingen en bijbehorende (nadere) vooropleidingseisen

Bijlage	Sector	Naam opleiding	Globale omschrijving van het toegangsrecht	Toelichting
A en C	Taal en Cultuur	B Godsdienst-wetenschap	Alle profielen toelatingsrecht	De opleiding is per 1-9-2007 gestart. Ten onrechte was deze opleiding tot nu toe niet opgenomen.
A en C	Natuur	B Informatie, Multimedia en Management	I Oude vwo-profielen tot 2007 (bijlage A): – CM-profiel: WiA2 of B1. – overige profielen: toelatingsrecht II Nieuwe vwo-profielen vanaf 2007 (bijlage C): – CM-profiel : wiA of wiB; – overige profielen: toelatingsrecht	De opleiding is per 1-9-2007 gestart. Ten onrechte was deze opleiding tot nu toe niet opgenomen.

Bijlage	Sector	Naam opleiding	Globale omschrijving van het toegangsrecht	Toelichting
B en D	Economie (havo en vwo)	B Hoger Hotel-onderwijs	I. Oude profielen tot 2007 (bijlage B): havo- en vwo-CM: toelatingsrecht havo- en vwo-NT,-NG en -EM: 2 ^e mvt 12 II. Nieuwe profielen vanaf 2007 (bijlage D): havo-CM: ec of m&o havo- en vwo-NT, -NG en -EM: 2 ^e mvt vwo-CM: toelatingsrecht	Dit is een al bestaande opleiding. Ten onrechte is deze opleiding – onder de vermelding dat hij van naam is veranderd – verwijderd uit de Regeling van 1 oktober 2008.
B en D	Techniek (havo en vwo)	B Business Management	I. Oude profielen tot 2007 (bijlage B): havo-NT,-NG,-EM: toelatingsrecht havo-CM: wia 12 of wib1 II. Nieuwe profielen vanaf 2007 (bijlage D): havo- en vwo-EM: toelatingsrecht havo- en vwo-NT en -NG: ec of m&o havo- en vwo-CM: mw, ec of m&o	De opleiding is per 1-3-2007 gestart. Ten onrechte was deze opleiding nog niet opgenomen.
B en D	Techniek (havo en vwo)	B Stedenbouwkundig Ontwerpen	I. Oude profielen tot 2007 (bijlage B): toelatingsrecht II. Nieuwe profielen vanaf 2007 (bijlage D): toelatingsrecht	Deze opleiding is gestart per 1-1-2008. Ten onrechte was deze opleiding nog niet opgenomen.

2. Wijzigingen in nadere vooropleidingseisen

Bijlage	Sector	Opleiding	Aard en gevolg van de wijziging	
B	Techniek (havo en vwo)	B Biotechnologie	Oud profiel havo-NG: wib12 Oud profiel vwo-EM en -CM: geen toelatingsrecht	Hiermee worden de eisen in de sectoren Landbouw en Techniek formeel geharmoniseerd, waar dat in de praktijk al het geval is geweest.
B en D	Techniek (havo en vwo)	B Geodesie	I. Oud profiel havo-EM: toegangsrecht Oud profiel vwo-EM: toegangsrecht Oud profiel vwo-CM: wia 12 II. Nieuw profiel havo-NG: toelatingsrecht Nieuw profiel havo-EM: toelatingsrecht Nieuw profiel vwo-NG: toelatingsrecht Nieuw profiel vwo-EM: toelatingsrecht Nieuw profiel vwo-EC: wia of wib	Verruiming van de eisen in verband met het aanpassen van het curriculum, waardoor bij één van de sporen geen stevige basis van wiskunde en natuurkunde nog noodzakelijk is.

3. Overige wijzigingen

Bijlage	Sector	Opleiding	Aard en gevolg van de wijziging	
B en D	Gezondheidszorg (havo en vwo)	B Verloskunde	Voor deze opleiding geldt voetnoot 4	
B en D A, B, C en D	Economie (havo en vwo)	B Hoger Hotel-onderwijs	Voor deze opleiding gelden voetnoot 1 en voetnoot 3 Een aantal afkortingen zijn gewijzigd, zodat voortaan de juiste afkortingen worden gebruikt conform de 'Regeling elementcodetabel voortgezet onderwijs (VO), opleidingentabel volwasseneneducatie en vakcodetabel VO en volwasseneneducatie schooljaar 2008-2009'.	Ten onrechte waren deze voetnoten niet opgenomen.

*De Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,
R.H.A. Plasterk.*